

Gymnázium, Krnov, příspěvková organizace

Smetanův okruh 19/2, 794 01 Krnov

Školní vzdělávací program pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Zpracováno podle RVP G

s účinností od 1. 9. 2017

Č.j.: GKR/00800/2017

1. OBSAH:

1.	Obsah	2
2.	Identifikační údaje	3
3.	Charakteristika školy	4
3.1	Velikost a umístění školy	4
3.2	Charakteristika žáků	4
3.3	Podmínky a vybavenost školy	4
3.4	Charakteristika pedagogického sboru	5
3.5	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
3.6	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
4.	Charakteristika ŠVP	6
4.1	Cíle středního vzdělávání	6
4.2	Zaměření školy	7
4.3	Profil absolventa	8
4.4	Organizace přijímacího řízení	8
4.5	Organizace maturitní zkoušky	9
4.6	Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie	9
4.7	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
4.8	Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	13
4.9	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	13
4.10	Začlenění průřezových témat	14
5.	Učební plán	17
6.	Učební osnovy	19
6.1	Český jazyk a literatura	19
6.2	Anglický jazyk	30
6.3	Další cizí jazyk	38
6.4	Základy společenských věd	62
6.5	Dějepis	71
6.6	Zeměpis	78
6.7	Matematika	83
6.8	Fyzika	92
6.9	Chemie	98
6.10	Biologie	102
6.11	Informatika	106
6.12	Psaní na klávesnici	110
6.13	Tělesná výchova	112
6.14	Hudební výchova	120
6.15	Výtvarná výchova	128
7.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	135
7.1	Pravidla pro hodnocení	135
7.2	Způsoby hodnocení	136
7.3	Sebehodnocení	140
7.4	Dodatečná zkouška	141
7.5	Přezkoumání výsledků hodnocení	141
7.6	Opravná zkouška	142
7.7	Postup do dalšího ročníku	142
7.8	Autoevaluace	142

2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP : Školní vzdělávací program pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia, zpracován podle RVP G

Studijní forma vzdělávání: denní

Název školy : Gymnázium, Krnov, příspěvková organizace

Adresa : Smetanův okruh 19/2, 794 01 K r n o v

Zřizovatel : Moravskoslezský kraj
28. října 117
702 18 Ostrava

Ředitel školy : Mgr. Vladimír Schreier
e-mail: vladimir.schreier@gym-krnov.cz

Koordinátor pro tvorbu ŠVP: Mgr. Silvie Mičinská
e-mail: silvie.micinska@gym-krnov.cz

Další údaje: **IČO:** 00 601 349
IZO: 000 601 349
REDIZO: 600 016 056
Telefon: 554 614 504, 554 610 664
E-mail: sekretariat@gym-krnov.cz
Web: www.gymnasiumkrnov.cz

Platnost dokumentu od 1. září 2017

Datum projednání ve Školské radě: 28. 8. 2017

Datum projednání v pedagogické radě: 28. 8. 2017

.....
Zdeněk Zezula, předseda školské rady

.....
Mgr. Vladimír Schreier, ředitel školy

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3.1 Velikost a umístění školy

Gymnázium, Krnov, příspěvková organizace je školou s více než sedmdesátiletou historií, která navazuje na sedmdesátiletou tradici Vyšší státní reálky v Krnově. Škola je umístěna v budově, jež byla otevřena ke školním účelům již v roce 1877. Nachází se v centru města Krnova v klidové zóně. Škola má 12 tříd, čtyři třídy čtyřletého studia a osm tříd osmiletého studia. Maximální kapacita školy je 480 žáků, z toho 240 ve čtyřletém a 240 žáků v osmiletém studiu. Skutečná naplněnost se pohybuje kolem 350 žáků, 230 v osmiletém studiu a 120 ve čtyřletém studiu. Výhodou je dobré vzájemné poznání a malá míra anonymity, která pomáhá omezovat výskyt rizikového chování.

3.2 Charakteristika žáků

Krnovské gymnázium umožňuje přijetí žáků do oboru osmiletého studia s ukončeným devátým ročníkem ZŠ, uvedený obor lze studovat pouze formou denního studia a je zakončen maturitní zkouškou. Spádová oblast školy je orientována na Krnovsko, Albrechticko a Osoblažsko. Podíl dojíždějících žáků se každoročně pohybuje kolem 20 %. Dopravní dostupnost je velmi dobrá, neboť se škola nachází v centru města nedaleko autobusového nádraží a přibližně 15 minut chůze od vlakového nádraží. Do školy žáci nejčastěji cestují veřejnou hromadnou dopravou, vlakem a autobusem. Školu navštěvuje 0 – 3 % žáků cizích státních příslušníků. Ve třídách jsou zastoupeni i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci mimořádně nadaní, kterým při vzdělávání věnujeme zvláštní pozornost.

3.3 Podmínky a vybavení školy

Budova školy byla postavena v roce 1877, po celou dobu sloužila svému účelu a poskytuje dobré služby žákům gymnázia dodnes. Prošla mnoha rekonstrukcemi, generální oprava budovy proběhla v letech 1975-1977, v roce 2006 byla rekonstruována hygienická zařízení školy a tělocvičny, v roce 2014 se uskutečnila výměna stávajících oken za plastová. V následujících letech byla provedena rekonstrukce podlahy v tělocvičně a výměna střešní krytiny. Je nutná urychlená oprava fasády školy, výměna oken v tělocvičně školy a zateplení pláště tělocvičny. Rekonstrukcí žakovských šaten v přízemí školní budovy se získal větší prostor pro převlékání. Prostorem pro shromáždění žáků je tělocvična nebo aula školy, pro relaxaci žáků slouží atrium nebo nově rekonstruovaný park v okolí budovy, prostorem pro ošetření žáků je administrativní kancelář, kabinety biologie a tělesné výchovy.

Škola nemá vlastní stravovací a ubytovací zařízení, stravování žáků a pracovníků školy je zajištěno smluvně ve Školní jídelně Krnov, náměstí Hrdinů 1. Případné ubytování žáků je zajišťováno v internátu Střední školy automobilní Krnov.

Škola má 26 učeben, z toho 6 odborných, dvě laboratoře chemie, laboratoř fyziky a biologie, velmi dobře vybavenou učebnu hudební výchovy, aulu, tělocvičnu, fitcentrum, atrium, bufet, automaty na teplé a studené nápoje a vstup na magnetické čipy. Ve škole je učebna informatiky a dvě multimediální učebny s rychlým připojením na internet, které jsou žákům přístupné i v odpoledních hodinách. Škola je postupně propojována počítačovou sítí do všech učeben a kabinetů školy a v rámci ICT plánu je počítáno s bezdrátovým připojením v celé škole. Ve většině tříd jsou instalovány dataprojektory. Postupně se ve třídách obnovuje i podlahová krytina a školní nábytek, především stavitelné lavice a židle.

3.4 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí 29 pedagogických pracovníků, někteří z nich na částečný úvazek. Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný, všichni vyučující mají odpovídající pedagogické vzdělání a splňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost. Na škole působí výchovný poradce s odpovídající kvalifikací, metodik prevence rizikového chování a koordinátor ICT. Každý pedagog má k dispozici kabinet vybavený PC s připojením na internet a sborovnu školy s technickým zázemím. Všichni učitelé se dále aktivně vzdělávají v rámci akreditovaných kurzů DVPP z nabídky KVIC, NIDV nebo Descartes a většina se zapojuje do projektů školy. Část vyučujících se blíží důchodovému věku, průměrný věk pedagogického sboru je 50 let. Ke značné obměně vedení i pedagogického sboru dojde do roku 2024.

3.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena Školská rada. Dle „Zásad zřizování školských rad při základních, středních a vyšších odborných školách zřizovaných Moravskoslezským krajem“ je rada školy šestičlenná, přičemž třetina členů je jmenována zřizovatelem (Moravskoslezský kraj), třetinu volí pedagogičtí pracovníci školy a třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci. Rada zajišťuje dohled nad vzdělávacími aktivitami školy a jejím hospodařením.

Spolupráce s rodiči žáků je na velmi dobré úrovni a neustále se rozvíjí. Rodiče a zákonní zástupci žáků mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s třídním učitelem nebo vyučujícím v době konzultačních hodin nebo třídních schůzek. Dvakrát za rok probíhají ve škole společné schůzky rodičů žáků věnované informacím o činnosti školy a prospěchu žáků. Na začátku školního roku připravujeme taktéž společná setkání pro rodiče žáků primy a 1. ročníku, abychom prostřednictvím podaných informací a vzájemné diskuzi ulehčili jak rodičům, tak samotným žákům přechod ze ZŠ na gymnázium. Od roku 2008 škola zavedla elektronickou žákovskou knížku a rozšířila možnost vzájemných informací prostřednictvím internetové aplikace programu Bakaláři. Rodiče spolupracují s vedením školy také prostřednictvím pravidelných schůzek výboru Spolku rodičů při Gymnáziu v Krnově, kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole. Spolek rodičů organizuje plesy Gymnázia Krnov, odměňuje úspěšné žáky, spolupracuje při vyřazení absolventů školy. Pravidelně je pořádán Den otevřených dveří. Rodiče jsou zváni na společné akce s žáky – kulturní vystoupení, sportovní akce, besedy. Škola podporuje rozvoj komunikativních a občanských kompetencí žáků jejich aktivním zapojením do činnosti v třídních samosprávách a Studentské radě.

Škola je aktivním členem Asociace školských sportovních klubů (AŠSK). Těžiště činnosti spočívá v organizování zájmové tělovýchovné a sportovní činnosti a také v co nejširší nabídce volnočasových aktivit žákům. Škola se pravidelně zúčastňuje akcí pořádaných AŠSK, některé akce každoročně sama pořádá (okresní kola SŠH ve florbalu a košíkové, Středoškolský pohár v atletice, základní kola SFL, žákovskou volejbalovou ligu).

Gymnázium v Krnově spolupracuje s PdF Ostrava a UP Olomouc při zajišťování pedagogické praxe studentů. Velmi dobrá spolupráce je s MÚ Krnov, SVČ Krnov, se Střediskem ekologické výchovy a se ZUŠ v Krnově.

V rámci poskytování poradenských služeb spolupracuje škola se školskými poradenskými zařízeními a jinými institucemi a organizacemi zabývajících se poradenskou činností a prevencí rizikového chování, především s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Bruntále, pobočkou v Krnově, Speciálním pedagogickým centrem v Bruntále, Střediskem výchovné péče v Krnově, Preventivně informační skupinou Policie ČR v Bruntále a oddělením sociálně-právní ochrany dětí a rodiny MÚ v Krnově.

Veřejnost je o úspěších a činnosti školy pravidelně informována na informační tabuli školy, webových stránkách školy a v regionálním tisku.

3.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Od roku 1996 udržuje Gymnázium v Krnově partnerské vztahy s Augustinerschule Friedberg. Dlouhodobá spolupráce je založena na reciproční výměně žáků a kulturní spolupráci. Specifikem výměnných pobytů je Koncert mladých, kdy žáci společně nacvičí a předvedou koncert pro rodiče i širokou veřejnost.

Škola má uzavřené partnerství také s polskou školou Zespół Szkół Ogólnokształcących w Glubczycach. Výměnné pobyty žáků a pedagogických pracovníků rozvíjí vzájemné vztahy především v oblasti sportovní a kulturní.

Gymnázium v Krnově má uzavřenou partnerskou smlouvu s francouzským velvyslanectvím v ČR, oddělením pro kulturu a spolupráci a s Francouzskou aliancí v Ostravě o spolupráci v oblasti konání zkoušek Žákovský DELF. Smlouvu o spolupráci při organizování jazykových zkoušek má uzavřenou také s Cloverleaf Limited Ostrava - autorizovaným centrem jazykových zkoušek Cambridge English. Podle zájmu žáků se pořádají zájezdy do anglicky, francouzsky, německy nebo španělsky mluvících zemí. Do výuky všech cizích jazyků jsou zařazovány konverzační hodiny s rodilými mluvčími.

S Občanským sdružením Krnovská synagoga byla navázána spolupráce v roce 2004, od roku 2005 je vyhlašována pro nejúspěšnější žáky školy Cena Dr. Sigmunda Langschura, židovského profesora krnovského gymnázia z meziválečného období, která je spojena s finanční odměnou.

Velmi dobře se osvědčila spolupráce se společností Procter & Gamble s výchovně vzdělávacím programem „S Tebou o Tobě“. Program je zaměřen na problematiku dospívání, hygieny, reprodukčního zdraví, sexuální a rodinné výchovy. Během školního roku se žáci podílí na organizaci charitativních akcí ve spolupráci s neziskovými organizacemi. Škola pravidelně spolupracuje s Ligou proti rakovině (Kytíčkový den), dlouhodobá a úspěšná je spolupráce s Občanským sdružením Život dětem (Srdíčkový den). Do všech tříd je každoročně zařazen jednodenní kurz Ochrana člověka za mimořádných situací – teoretický i praktický nácvik jednání žáků v krizových situacích.

Na gymnáziu mají dlouholetou tradici především sportovní projekty. Každoročně jsou pořádány adaptační a lyžařské výcvikové kurzy. Během studia mají žáci možnost zúčastnit se přeborů školy v různých sportovních odvětvích (florbal, odbíjená, futsal atd.). Škola pořádá společné akce s rodiči (nohejbal), je pořadatelem okrskových, okresních i krajských kol středoškolských her mládeže. V kulturní oblasti se velmi pozitivně rozvíjí spolupráce se ZUŠ v Krnově, především při organizaci společných koncertů v aule gymnázia nebo při recitačních či divadelních představeních dramatického kroužku ADOR.

Žáci školy se během studia aktivně účastní projektů Příběhy bezpráví, Z místa, kde žijeme, Studenti čtou a píší noviny, Zdravé město Krnov nebo výstava výtvarných a literárních prací v Galerii na schodech v Městské knihovně Krnov.

4. CHARAKTERISTIKA ŠVP

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP G, z koncepce rozvoje školy, analýzy vlastních možností, schopností pedagogického sboru a navázáním na tradice naší školy.

4.1 Cíle středního vzdělávání

Vzdělávání na gymnáziu má žáky vybavit klíčovými kompetencemi a všeobecným rozhledem na úrovni středoškolsky vzdělaného člověka a tím je připravit především pro vysokoškolské vzdělávání a další typy terciárního vzdělávání, profesní specializaci i pro občanský život. Ve středním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

Cíl	Jak na to ve ŠVP
Vytvářet pro žáky náročné, ale motivující prostředí pro osvojování klíčových kompetencí.	➤ netradiční metody a formy práce ➤ motivace k celoživotnímu vzdělávání
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	➤ rozvíjení schopnosti logického myšlení ➤ objevování zákonitostí, vzájemných vztahů a příčin ➤ mezipředmětové vztahy
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a využívat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi v osobním, občanském i profesním životě.	➤ osvojování základních pracovních dovedností a postupů ➤ podpora sebedůvěry ➤ zodpovědné sebehodnocení
Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.	➤ podpora samostatného rozhodování ➤ odpovědnost za své rozhodnutí, jednání, chování ➤ dodržování stanovených pravidel ➤ spoluutváření školního řádu
Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	➤ rozvíjet multikulturní výchovu ➤ prevence šikany a násilí ➤ integrace žáků vyžadujících zvláštní péči ➤ ohleduplnost k slabším, handicapovaným ➤ rozvíjení schopnosti empatie
Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě.	➤ spolupráce a pomoc handicapovaným lidem ➤ utváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem ➤ podpora schopnosti pomoci v nouzi ➤ poznávání a ochrana přírody
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný.	➤ respektování individuálních zvláštností a potřeb ➤ vhodná organizace denního režimu ➤ bezpečnost, estetičnost a čistota prostředí a péče o ně ➤ hygienické a stravovací návyky, pitný režim ➤ relaxace a aktivní odpočinek

4.2 Zaměření školy

Krnovské gymnázium je výběrovou střední školou, která je určena především zájemcům o budoucí vysokoškolské studium všech směrů. Škola není úzce specializovaná, ale má všeobecné zaměření. Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP G a které tvoří jeho základní strategii. Cílem výuky je podpora všestranného rozvoje žáka, motivace k celoživotnímu vzdělávání, výchova k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů. Učební plán je sestaven tak, aby se každý žák mohl v posledních dvou ročnících svým výběrem volitelných předmětů profilovat k přípravě na zvolenou vysokou školu. Důraz v učebním plánu je kladen na informační a komunikační technologie, jejichž využívání by se mělo stát pro absolventy našeho programu samozřejmostí. Zvládnutí psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou patří k základnímu všeobecnému vzdělání. Získáním

klávesnicové gramotnosti se výrazně zvýší produktivita a kvalita práce na PC i v ostatních předmětech.

Naší snahou je také zkvalitnit výuku cizích jazyků. V rámci studijních a poznávacích zájezdů do zahraničí si žáci v praxi vyzkouší schopnost aktivně využívat cizí jazyk.

Chtěli bychom naznačit cestu ke zdravému životnímu stylu, vést žáky ke schopnosti kulturního a estetického prožitku, rozvíjet vlastní tvořivost a zvýraznit zájem o věci veřejné, ať už místního nebo globálního charakteru.

To vše umožňuje dobré zapojení do praxe i těm žákům, kteří po maturitě nesměřují na vysokou školu. Z podnikatelských kruhů i ze státní správy máme potvrzeno, že se náš absolvent díky širokému záběru vzdělání velmi rychle zapracuje po odborné stránce v řadě profesí.

4.3 Profil absolventa

Absolvent gymnázia

- dosahuje takové úrovně klíčových kompetencí, která mu umožňuje dále rozvíjet schopnosti a dovednosti v procesu celoživotního vzdělávání
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání i rychlou adaptabilitu v různých oborech
- má vytvořené pevné studijní návyky, je schopen vyhledávat, třídit a hodnotit informace, dokáže je zpracovávat a využívat
- je schopen spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i ostatních
- dokáže přijímat hodnoty občanské společnosti a orientovat se v nich, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- ovládá na dobré komunikační úrovni dva cizí jazyky
- uvědomuje si zásady zdravého životního stylu
- zapojuje se do akcí školy, účast v soutěžích a oborových olympiádách bere nejen jako možnost porovnávat své schopnosti s jinými, ale také jako možnost reprezentovat školu

4.4 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a příslušnou vyhláškou MŠMT o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání v platném znění. Všichni uchazeči o studium skládají přijímací zkoušku – prominutí zkoušky není možné. Uchazeči o studium na gymnáziu skládají písemnou přijímací zkoušku z matematiky a jazyka českého. Každá část zkoušky je bodována. Náplň zkoušky je dána požadavky RVP ZV pro žáky 9. ročníku ZŠ. V rámci přijímacího řízení jsou v souladu se zákonem hodnoceny také studijní výsledky v předchozím studiu. Uchazeči o studium, u kterých byly diagnostikovány specifické vzdělávací potřeby, mají průběh přijímacích zkoušek upraven dle doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Přesné informace o bodování jednotlivých částí přijímací zkoušky, o bodech přidělovaných za výsledky předchozího studia, o úpravě průběhu přijímací zkoušky, jsou dány kritérii přijímacího řízení pro daný rok, které vydává ředitel školy. Kritéria přijímacího řízení, počty přijímaných uchazečů, předcházející přijímací zkoušky a další potřebné informace lze najít na internetových stránkách www.gymnasiumkrnov.cz.

4.5 Organizace maturitní zkoušky

Vzdělávání na osmiletém gymnáziu je ukončeno maturitní zkouškou. Organizace maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a příslušnou prováděcí vyhláškou MŠMT o ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou. Maturitní zkouška má dvě části, společnou a profilovou. Žák úspěšně složí maturitní zkoušku, pokud úspěšně složí obě její části, tedy všechny dílčí zkoušky.

4.6 Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Smyslem a cílem ŠVP je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Klíčové kompetence se navzájem prolínají, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. K rozvíjení klíčových kompetencí jsou používány výchovné a vzdělávací strategie – společné postupy na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo ni.

Mezi obecné strategie, uplatňované při rozvíjení všech klíčových kompetencí, patří:

- vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, tolerance a profesionality, která vede k týmové práci žáků, k vzájemné pomoci a spolupráci a vzájemnému respektování
- uplatňovat účinnou motivaci žáků a využívat aktivizující metody výuky
- budovat dobrou úroveň a pověst školy, prezentovat výsledky naší práce široké veřejnosti
- společně s žáky stanovovat pravidla slušného chování a důsledně prosazovat jejich dodržování
- předcházet negativnímu chování žáků, zejména širokou nabídkou zájmových útvarů a realizací minimálního preventivního programu
- zvýraznit účinnou spolupráci s rodiči

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení (strategie učení a motivace k celoživotnímu vzdělávání)	➤ motivujeme žáky k efektivnímu využívání různých strategií učení (studijní skupiny, laboratorní cvičení) ➤ klademe důraz na čtení s porozuměním ➤ představujeme žákům různé zdroje informací, vedeme je k jejich výběru, třídění a kritickému hodnocení (internet) ➤ zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují (kooperace) ➤ umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky ➤ různými formami seznamujeme žáky s rozmanitostí profesí ➤ umožňujeme žákům podle svých schopností a zájmů zúčastnit se různých olympiád a soutěží ➤ stanovujeme pravidla přípravy na výuku a kontroly znalostí ➤ učíme se sebehodnocení ➤ motivujeme žáky k získání zpětné vazby o efektivitě jejich učení a získávání dovedností (srovnávací testy, ČŠI, SCIO)

Kompetence k řešení problémů (podněty k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)	➤ řešíme problémové úkoly a hledáme různé varianty řešení, učíme žáky fázovat jednotlivé kroky, určovat postupné cíle ➤ rozvíjíme učení v souvislostech, propojování poznatků ➤ vyhledáváme informace ze všech možných zdrojů, pracujeme s knihou, odbornými časopisy, internetem zdokonalujeme třídění informací ➤ chyba je nástrojem k objevení cesty k správnému řešení ➤ vedeme žáky k aktivnímu zapojení při práci ve skupině ➤ připravujeme jednoduché i složitější projekty ➤ vedeme žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problémů a k aplikaci správných postupů při řešení nových situací
Kompetence komunikativní (vedení k všestranné a účinné komunikaci)	➤ připravujeme a obhajujeme referáty a prezentace ➤ věcně diskutujeme nad problémy a obhajujeme vlastní práci ➤ vedeme žáky ke kultivovanému, výstižnému a souvislému projevu (diskuze, besedy, projekty, zahraniční exkurze) ➤ začleňujeme metody kooperativního vyučování ➤ podporujeme přátelskou atmosféru ve třídách organizací adaptačních pobytů, společných školních výletů a exkurzí ➤ spolupracujeme s partnerskými školami, žáci mají možnost komunikovat v cizím jazyce, poznávat nové prostředí ➤ zdokonalujeme využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem (prezentace v PowerPointu, prezentace na webových stránkách)
Kompetence sociální a personální (rozvíjení schopnosti spolupracovat a respektovat ostatní)	➤ zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, budujeme pozitivní vztahy mezi žáky (adaptační kurz, LVK, třídní exkurze) ➤ umožňujeme žákům spolupracovat, vzájemně si pomáhat, střídáme role ve skupině (projekt, soutěže, laboratorní cvičení) ➤ zadáváme úkoly diferencovaně podle individuálních schopností žáka (tvorba osobního portfolia) ➤ učíme zodpovědnosti za své jednání a chování, vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel ➤ vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti ➤ učíme respektovat názory jiných, vytvářet příjemnou atmosféru v pracovním týmu ➤ zapojováním žáků nižšího i vyššího stupně gymnázia do společných akcí odbouráváme věkové bariéry a na obou stupních vedeme žáky k rovnocenné spolupráci ➤ vyhledáváme talentované žáky a podporujeme jejich další rozvoj (zájmové kroužky, soutěže, olympiády, literatura)
Kompetence občanské (příprava aktivních a zodpovědných osobností uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)	➤ umožňujeme žákům spolurozhodovat o chodu školy (činnost studentské rady) ➤ společně stanovujeme pravidla chování a dbáme na jejich dodržování (diskuze, dotazníky) ➤ vedeme žáky k vědomé a účinné pomoci druhým, k respektování a naplňování práv a povinností nejen svých (charitativní a humanitární aktivity, besedy, projekt) ➤ respektujeme individuální rozdíly (začleňování cizinců)

	➤ učíme žáky odpovědně se chovat v krizových situacích (kurz OČMS) ➤ objasňujeme žákům základní ekologické souvislosti a environmentální problémy (projekt, exkurze, beseda) ➤ nabízíme žákům vhodné aktivity (zájmová činnost)
Kompetence k podnikavosti (umožnění poznání a rozvíjení vlastních schopností, jejich uplatňování v praktickém životě, a to zejména na proměnlivém trhu práce)	➤ vedeme žáky k účelnému a vědomému využití všech dostupných informací k dosažení vytýčeného cíle ➤ získáním klávesnicové gramotnosti umožňujeme žákům výrazně zvýšit produktivitu a kvalitu práce s PC ➤ umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce ➤ nabízíme žákům základní informace pro orientaci na trhu práce ➤ pomocí volitelných předmětů připravujeme žáky na vlastní životní a profesní dráhu ➤ vyžadujeme dodržování pracovních postupů, dohodnutou kvalitu a termíny plnění úkolů ➤ vedeme žáky ke kritickému hodnocení své práce ➤ praktickým nácvikem připravujeme žáky na hledání zaměstnání a seznamujeme je se základy podnikání ➤ umožňujeme zapojení žáků do zájmových útvarů
Poznámka : Úplné znění klíčových kompetencí uvádí RVP G.	

K rozvoji kompetencí při realizaci záměrů ŠVP se využívají různé formy a metody preferující dělení žáků do menších skupin. Nejčastěji vyučující používají tyto formy:

- **V povinných předmětech** jako základní formu využívají učitelé ve všech předmětech metody frontálního, skupinového i projektového vyučování. Pro vybrané předměty jsou žáci děleni na menší skupiny v rámci tříd (jazyky, informatika). Učitelé kladou důraz na rozvoj kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí komunikativních a kompetencí občanských.
- **Ve skupinách povinných předmětů** je možné využít metody umožňující individuálnější přístup. Jedná se o cizí jazyky, volitelné předměty, dále pak o výuku vzdělávací oblasti Umění a kultura, kde žáci volí mezi výtvarnou výchovou nebo hudební výchovou. Tyto formy jsou vhodné především k rozvoji kompetencí k řešení problémů, ale i kompetencí k učení a komunikaci.
- **Laboratorní cvičení** – malé skupiny s možností individuální či skupinové práce, s převahou rozvoje praktických dovedností jsou vytvářeny ve všech přírodovědných předmětech především k rozvoji kompetencí k řešení problémů, kompetencí pracovních, komunikativních a kompetencí k učení.
- **Cvičení v jednotlivých předmětech** – jedná se o skupiny vytvářené především k rozvoji kompetencí komunikativních a kompetencí k řešení problémů v předmětech český jazyk a literatura, matematika a přírodovědné předměty.
- **Seminární forma volitelných předmětů** – s postupujícím ročníkem studia se zvyšuje počet volitelných předmětů, které pak slouží k individuální orientaci na další studium i naplnění některých průřezových témat – mediální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova. Tomu jsou přizpůsobeny i metody výuky, které staví především na samostatné či skupinové práci. Podle zaměření semináře je pak kladen důraz i na rozvoj jednotlivých kompetencí. Semináře jsou vypisovány vždy pro žáky celého ročníku.
- **Jednorázové akce** – diskusní akce, charitativní akce, besedy, přehlídky, soutěže, exkurze, výstavy a koncerty, filmová a divadelní představení a tematická setkání

s pamětníky a významnými osobnostmi – tvoří součást výchovně vzdělávacího programu školy. Tyto aktivity nabízí žákům možnost rozvoje kompetencí komunikativních, sociálních i občanských.

- **Kurzy** – součástí ŠVP je systém kurzů, které slouží k naplnění obsahu a cílů některých průřezových témat, ale i jednotlivých vzdělávacích oblastí. Podle povahy pak jsou jednotlivé kurzy zaměřeny na rozvoj kompetencí k učení, kompetencí komunikativních, sociálních a personálních i kompetencí občanských. K rozvoji různých kompetencí jsou využívány kurz ochrany člověka za mimořádných situací, lyžařský kurz, sportovně-turistický kurz.
- **Dlouhodobé projekty a soutěže** doplňují formy používané k naplnění cílů ŠVP a k rozvoji všech základních kompetencí, především se jedná o aktivity dlouhodobé povahy, na nichž se podílejí žáci různých ročníků, ale i různých škol (partnerské školy v SRN a Polsku). Žáci se zapojují a mohou rozvíjet své předpoklady i v soutěžních přehlídkách a olympiádách (SOČ, MO, FO, ChO, BiO, OJČ, DO, literární soutěže, sportovní a jazykové soutěže atd.), a to i na mezinárodní úrovni. K dalším dlouhodobým projektům patří projekty Studenti čtou a píší noviny, Příběhy bezpráví nebo S Tebou o Tobě.

4.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola poznává, respektuje a rozvíjí individuální potřeby všech žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vychází z obsahu stanoveného vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou i elektronickou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, na kterých bude průběžně vyhodnocována práce s PLPP. Výchovný poradce seznámí zákonné zástupce s PLPP a zajistí odeslání PLPP do ŠPZ a doporučí zákonným zástupcům vyšetření ve ŠPZ.

IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností atd. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Výchovný poradce projedná se zákonnými zástupci IVP a zajistí jejich písemný informovaný souhlas. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP G. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portálu RVP.CZ.

Při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Žáci mají možnost používat vhodné kompenzační a didaktické pomůcky, speciální

učebnice, výukové programy apod. Při klasifikaci těchto žáků přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

4.8 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Za sociální znevýhodnění je považováno:

- a) rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy,
- b) nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova,
- c) postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky.

Tito žáci jsou integrováni v běžných třídách. V případě vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je škola schopna zabezpečit individuální péči odpovídající metody a formy práce, pravidelnou komunikaci s rodinou, psychologem, speciálním pedagogem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky. Obecně jsme připraveni a schopni respektovat individualitu žáka, zohledňovat potřeby žáka při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky, zohlednit druh, stupeň a míru znevýhodnění. Při posuzování výsledků vzdělávání spolupracujeme s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními i s odborníky z jiných resortů. V případě potřeby jsme připraveni zajistit asistenta pedagoga, který volí vhodné přístupy, plánuje a sleduje postup žáka ve studiu a zprostředkovává lepší komunikaci se zákonnými zástupci. Velmi významným faktorem při zapojování těchto žáků do kolektivu třídy a školy je třídní učitel, který se snaží vytvořit ve třídě příznivé společenské klima a zároveň věnuje zvýšenou pozornost vztahům mezi žáky navzájem.

V současnosti studuje na škole 3 až 5 žáků – cizinců s povolením trvalého pobytu v ČR. Při vzdělávání těchto žáků klademe důraz především na osvojení českého jazyka, přibližujeme jim národní tradice a kulturu. Zároveň nezapomínáme posilovat vědomí a pocit sounáležitosti k jejich etniku a kultuře. Všichni žáci jsou jazykově i sociálně plně integrováni a studují bez problémů.

Cílem školy je integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodněného prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti.

4.9 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Plán pedagogické podpory (PLPP) a individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka vychází z obsahu stanoveného vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Plány sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou i elektronickou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Práce na sestavě PLPP a IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Plány jsou sestaveny nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí obou plánů jsou termíny vyhodnocení naplňování plánů a je-li to účelné, mohou též obsahovat i termíny průběžného hodnocení. Plány mohou být zpracovány i pro kratší období než je školní rok. Plány mohou být doplňovány a upravovány v průběhu školního roku. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP ani IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP správci Bakaláře, který je zaznamená do školní matriky.

Snahou školy je vytvářet mimořádně nadaným žákům pozitivní klima s podnětným a vstřícným prostředím. Při vzdělávání žáků mimořádně nadaných vycházíme z principu individualizace a vnitřní diferenciaci. Zařazení těchto žáků do běžných tříd vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování především v těch předmětech, které prezentují nadání žáka. Pro tyto žáky je třeba zvýšené motivace k rozšíření základního učiva a prohloubení vzdělávacího obsahu. Jejich rozvoj zajišťujeme zadáváním specifických úkolů, problémových úloh, referátů a prezentací a objasňováním zajímavostí z daného oboru. Podporujeme jejich zapojování do samostatných a rozsáhlejších akcí, do projektů, soutěží a olympiád. Doporučujeme je pověřovat vedením a řízením skupin a týmů, zapojujeme je do školních i mimoškolních aktivit. Naší snahou je usměrňovat jejich osobnostní výchovu – vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným žákům, k toleranci a k ochotě pomáhat ostatním. Vyžaduje to jednotný přístup všech vyučujících a úzkou spolupráci s výchovným poradcem, zákonnými zástupci žáků i samotnými žáky. Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků budeme v případě potřeby spolupracovat se školským poradenským zařízením (PPP, SPC, SVP), se zdravotnickým zařízením (diagnostika, doporučení pro výuku), s Menzou ČR nebo s vysokými školami. Pracovníci těchto institucí poskytují konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

4.10 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí středního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Jsou součástí předmětů a nevyučují se samostatně. Průřezová témata jsou realizována jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů, formou projektů, seminářů, besed, kurzů apod.

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení
P1 Osobnostní a sociální výchova Poskytuje žákům možnost přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. Rozvíjí u žáků sebeúctu, sebedůvěru a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání. Učí rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat názory, potřeby a práva ostatních. Žáci jsou vedeni k efektivní komunikaci a spolupráci, respektování řádu školy.	P1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	ZSV O5 – 1, 3, 4 Inf, VV, CJ, TV O5 – O8 průběžně Bi O7 – 6 PK O6 – 2
	P1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Inf O5 – O6 průběžně M, CJ, CH, TV O5 – O8 průběžně ZSV O5 – 1, 3, 4, O6 – 6, O7 – 13 F O5 – 2
	P1.3 Sociální komunikace	Č O5 – 4, O8 – 14, 15 M O5 – 1 CJ, TV, Bi, HV O5 – O8 průběžně ZSV O6 – 6 PK O6 – 2 Inf, VV O5 – O6 průběžně
	P1.4 Morálka všedního dne	ZSV O6 – 6 CJ O8 – průběžně F O5 – 2, O6 – 3
	P1.5 Spolupráce a soutěž	M, CJ, ZSV, Z, Bi, TV, VV, HV O5 – O8 průběžně

P2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Představuje kritický pohled na globalizační a rozvojové procesy současného světa. Učí žáky vnímat globální hospodářské, sociální, politické, kulturní a environmentální jevy a problémy, proniknout do podstaty evropské integrace. Rozvíjí schopnost být vnímavý k rozlišnostem kultury a životního stylu, být solidární s lidmi žijícími v obtížných životních podmínkách.	P2.1 Globalizační a rozvojové procesy	ZSV 07 – 16 D 08 – 10 CJ 05 – 08 průběžně Z 05 – 6, 06 – 8 F 07 – 4 VV 05 – 06 průběžně
	P2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	CJ 05 – 08 průběžně F 07 – 4, Z 06 – 8 ZSV 06 – 10, 07 – 16
	P2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	CJ, HV 05 – 08 průběžně ZSV 07 – 16 Z 06 – 8
	P2.4 Žijeme v Evropě	Č 05 – 17, 07 – 21, 22, 08 – 24 F 07 – 4 D 05 – 1, 2, 06 – 4, 5, 6, 07 – 7, 8, 9, 08 – 10, 12 Z 05 – 2, 6, 06 – 8 ZSV 06 – 9,10, 07 – 13, 16 08 – 18 CJ, HV 05 – 08 průběžně
	P2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	CJ 05 – 08 průběžně F 05 – 2,
P3 Multikulturní výchova Zaměřuje se na poznání a pochopení kulturních rozdílů mezi lidmi různého původu, mezilidské vztahy, interkulturní komunikaci a přizpůsobení životu v multikulturní společnosti. Škola organizuje výměnné pobyty s partnerskými školami a zahraniční zájezdy.	P3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZSV 06 – 9 D 05 – 3, 06 – 6, 08 – 11 CJ 07 – 08 průběžně VV, HV 05 – 06 průběžně
	P3.2 Psychosociální aspekty interkulturality	ZSV 06 – 6 Bi 07 – 5 Tv 05 – 08 průběžně CJ 08
	P3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Č 05 – 1 D 08 – 12 CJ 05 – 08 průběžně HV 05 – 06 průběžně
P4 Environmentální výchova Je významným předpokladem cesty k udržitelnému rozvoji. Žáci jsou vedeni k propojování poznatků a zkušeností z různých	P4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí	Bi 05 – 1, 2, 06 – 4, 08 – 8 D 05 – 2 F 08 – 6
	P4.2 Člověk a životní prostředí	D 06 – 5, 07 – 8, 9 Ch 05 – 2, 06 – 3, 4, 07 – 5 Z 06 – 1, 5 F 06 – 3, 07 – 4, 08 – 6 Bi 05 – 1, 2, 3, 06 – 4, 08 – 8 CJ průběžně 07 – 08

oborů a využívat je pro konkrétní řešení environmentálních problémů v praxi. Prvky tématu se objevují jako náměty pro projekty, slohové a výtvarné práce.	P4.3 Životní prostředí regionu a České republiky	Z O7 – 7 Bi O8 – 8 F O5 – 6 Ch O6 – 3, 4
P5 Mediální výchova Zaměřuje se na to, aby v žácích soustavně rozvíjela jejich schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, využívat mediální nabídku a udržovat si od ní odstup. Rozvíjí u žáků mediální gramotnost – racionální využívání mediální produkce a snížení rizik, jež mediální produkce představuje.	P5.1 Média a mediální produkce	Č O7 – 11, O8 – 24 ZSV O6 – 6 Bi, CJ O5 – O8 průběžně Inf, HV O5 – O6 průběžně
	P5.2 Mediální produkty a jejich významy	Č O7 – 11 ZSV O7 – 17 Inf O5 – 5, 6, O6 – 9
	P5.3 Uživatelé	Č O7 – 11 Inf O5 – 6, O6 – 10 CJ O8, M O7 – 14
	P5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií	Č O7 – 11 ZSV O6 – 6 F O6 – 3 Inf O5 – 6, O6 – 10, 12
	P5.5 Role médií v moderních dějinách	Č O7 – 11 ZSV O6 – 6 Inf O6 – 8, 12

5. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Učební plán					
		Časová dotace				Celkem	
		kvinta	sexta	septima	oktáva	kvinta – oktáva	DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3+1	3+1	3+1	3+1	16	4
	Anglický jazyk	3	3	3	3+1	13	1
	2. cizí jazyk	3	3	3	3	12	0
Matematika a její aplikace	Matematika	3+1	3+1	2+2	2+2	16	6
Člověk a společnost	Základy společenských věd	1+1	2	0+2	2	8	3
	Dějepis	2	2	2	2	8	0
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2+1	1+1	9	2
	Chemie	2+1	2	2	-	7	1
	Biologie	2+1	2	1+1	1+1	9	3
	Zeměpis	2	2	-	-	4	0
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	2	-	-	3	0
	Psaní na klávesnici	-	1	-	-	1	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
	Výchova ke zdraví	integrováno v ZSV (1. ročník – 1 hodina), Bi (3. ročník – 1 hodina), částečně TV					0
Umění a kultura	Hudební výchova / Výtvarná výchova	2	2	-	-	4	0
Člověk a svět práce	integrováno v ZSV (3. ročník – 2 hodiny), částečně Inf, F, Ch						0
Průřezová témata	Začlenění uvedeno v příslušné kapitole (4.9)						
Volitelné předměty				4+2	4+4	14	6
Celkem		33	33	33	33	132	26

Poznámky k učebnímu plánu:

- v oktávě se jedna hodina Českého jazyka a literatury dělí na skupiny
- Anglický jazyk, druhý cizí jazyk, Informatika a Psaní na klávesnici se ve všech hodinách dělí na skupiny, podle možností školy se může dělit také hudební a výtvarná výchova
- druhý cizí jazyk - žáci si volí jeden jazyk z nabídky: Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk nebo Španělský jazyk
- v předmětech Biologie, Chemie (kvinta) a Fyzika (septima) – jedna hodina týdně probíhá jako praktické laboratorní cvičení, třída se dělí na poloviny
- Tělesná výchova se dělí na chlapce a dívky
- nabídku volitelných předmětů vypisuje ředitel školy, jsou realizovány v septimě a oktávě formou povinně volitelných předmětů, které prohlubují a rozšiřují obsah vzdělávacích oborů RVP G, žáci si vybírají z každoroční aktuální nabídky, která vychází zejména z poptávky žáků, výuka je realizována ve skupinách
- ve vzdělávací oblasti Umění a kultura si žáci v kvintě volí výtvarnou nebo hudební výchovu
- předmět Zeměpis integruje obor Geografie RVP G a obor Geologie RVP G
- předmět Základy společenských věd a Biologie integruje část oboru Výchova ke zdraví RVP G, Biologie integruje také část obsahu oboru Geologie RVP G
- během studia jsou žákům nabídnuty: Adaptační kurz, Lyžařský výchovně vzdělávací kurz, Kurz ochrany člověka za mimořádných situací a Sportovně turistický kurz

6. UČEBNÍ OSNOVY

6.1 Český jazyk a literatura

6.1.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Mediální výchova RVP G, Multikulturní výchova RVP G a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	4	4	4	4

Na předmět navazuje volitelný předmět Literární seminář (v septimě a oktávě).

Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky a profilové maturitní zkoušky.

Výuka je rozdělena na literární výchovu a jazykovou a komunikační výchovu.

Ve všech složkách předmětu se žák učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka a předmět se tak stává i prostředkem esteticko-výchovného působení.

V jazykové a komunikační výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných přiměřeně věku.

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí esteticko-výchovnou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury a je veden k tomu, aby respektoval, chránil a oceňoval naše tradice a získal pozitivní postoj k uměleckým dílům. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě a k následné analýze a společné diskusi – kompetence učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní.
- Učitel zapojuje žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivuje k hlubšímu studiu jazyka – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel zadává referáty, mluvní cvičení a slohové práce k aktuálnímu kulturnímu i společenskému dění, tím žáky vede, aby otevřeně vyslovili svůj názor, obhájili jej, podpořili logickými argumenty, aby spolupracovali s ostatními spolužáky při rozvoji diskuse a tolerovali vzájemně své názory - kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel organizuje pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, výstav, exkurze do nejrozličnějších kulturních institucí, rozvíjí tím jejich estetické cítění a vytváří prostor pro diskusi,

analýzu a formulování závěrů - kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské.

- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Obor vzdělávacích oblastí: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	1. Obecné poučení o jazyku a řeči	vysvětlí pojem jazyk a řeč, objasní vztah myšlení a jazyka, charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka, objasní vztah češtiny a slovanských jazyků	jazyk, jazykověda a její disciplíny, národní jazyk a jeho útvary, příbuznost jazyků, historický vývoj českého jazyka a českého pravopisu; norma a kodifikace	P 3 Multikulturní výchova P 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
	2. Zvuková stránka jazyka	- objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie a vysvětlí jejich praktické využití - na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti, vhodně využívá zvukové prostředky řeči	systém českých hlásek, zvuková stránka slova a věty, spisovná výslovnost	
	3. Grafická stránka jazyka	prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	písmo, jeho vznik, vývoj a druhy, základní principy českého pravopisu – vyjmenovaná slova, velká písmena, shoda podmětu s přísudkem, pravopis přídavných jmen	
	4. Nauka o slohu	- vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám - objasní základní pojmy stylistiky - vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci (přípravenost/nepřípravenost, psanost/mluvenost) - používá základní útvary stylu prostřededlovacího	- styl – individuální, stylistika – nauka o slohu, slohotvorní činitele – objektivní, subjektivní - funkční styly - stylistika jazykových prostředků - projev mluvený a psaný - slohové postupy a útvary - styl prostřededlovací a jeho útvary, krátké informační útvary - vypravování	ZSV – mezilidská komunikace a problémy v mezilidských vztazích P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.3 Sociální komunikace

SEXTA	5. Nauka o slovní zásobě a tvoření slov	• v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovtvorných principů českého jazyka • ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodně jazykové prostředky spisovné a nespisovné; vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení, vztahy mezi slovy, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách	• lexikologie, způsoby pojmenování, slovo a jeho význam, vrstvy slovní zásoby, změny slovní zásoby, nauka o tvoření slova, struktura slova, slovníky a jejich druhy	CJ – práce se slovníkem
	6. Tvarosloví	• užívá českou normu skloňování jmen i časování sloves včetně hlavních výjimek, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách • odliší spisovné a nespisovné tvary • orientuje se v celém tvaroslovném systému, zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií, objasní mluvnické kategorie a chápe možnosti využití této znalosti při výuce cizích jazyků	• slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	CJ – srovnání tvaroslovných odlišností
	7. Grafická stránka jazyka	• prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	• pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce	
	8. Odborný styl	• vhodně využívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary; volí adekvátní komunikační strategie; posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu; pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává osnovy, výtahy, anotace, shrnutí; efektivně a samostatně používá různé informační zdroje – slovníky, encyklopedie, internet	• charakteristika odborných projevů, stavba odborného textu; slohové útvary odborného stylu (odborný popis, referát, výklad, úvaha, esej)	CJ – slohové útvary

SEPTIMA	9. Skladba	• využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího • používá různé prostředky textového navazování vedoucího ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjení tématu	• věta a výpověď, větné vztahy a jejich vyjadřování, větný člen, druhy větných členů a jejich vztahy • souvětí souřadné a podřadné • zvláštnosti a nepravidelnosti větné stavby, věta podle postoje mluvčího • aktuální členění výpovědi a slovosled	
	10. Grafická stránka jazyka	• ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu – syntaktických principů českého jazyka	• interpunkce v celém rozsahu i s výjimkami a obtížnějšími případy	
	11. Publicistický styl	• vysvětlí vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou, zvláštnosti publicistických žánrů • vyhledává hlavní informace v textech psané publicistiky, rozezná společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů • vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů • zhodnotí vliv médií na vlastní jednání • napíše novinovou zprávu, fejeton, analytický článek, reportáž, kritiku – výběrově • efektivně a samostatně používá různé informační zdroje	• charakteristika publicistických útvarů, stavba publicistických projevů • slohové útvary publicistického stylu, zpravodajské, analytické a beletristické	P 5 Mediální výchova P 5.1 Média a mediální produkce P 5.2 Mediální produkty a jejich významy P 5.3 Uživatelé P 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií P 5.5 Role médií v moderních dějinách
	12. Základy rétoriky	• odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá v souladu s komunikační strategií • v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje • rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	• rétorický styl, charakteristika řečnických projevů (řečnické prostředky, kompozice řečnických projevů) • řečnické útvary	
OKTÁVA	13. Administrativní styl	• v písemném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	• charakteristika administrativních projevů • slohové útvary administrativního stylu	ZSV

OKTÁVA	14. Umělecký styl	• v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	• charakteristika uměleckých projevů, jazykové prostředky, stavba uměleckých projevů • druhy uměleckých projevů • slohové útvary uměleckého stylu	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.3 Sociální komunikace
	15. Řečnický styl	• odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá v souladu s komunikační strategií • v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje • rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	• samostatná řečnická vystoupení – připravená a nepřipravená	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.3 Sociální komunikace

LITERATURA A LITERÁRNÍ KOMUNIKACE

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	16. Základy literární teorie	rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu, získané dovednosti a vědomosti, své schopnosti dokáže uplatnit při rozboru přečtených děl různých autorů ze světové i české literatury. (Výběr děl je konkretizován pro každý ročník a školní rok; nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky.)	A) umění - základy literární teorie - literatura a její funkce; dělení literatury - literární věda a její disciplíny B) Poezie; versologie, prozodické systémy - próza - literární druhy a žánry - výstavba literárního díla; jazyk (tropy, figury); tematická výstavba; kompozice - vypravěcí postupy • učivo B) se cyklicky připomíná ve všech ročnících při rozboru literárního textu.	
	17. Starověká literatura Středověká literatura Baroko, klasicismus a osvícenství v české a světové literatuře	- vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby ve starověku, středověku i novověku a dnes - charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě i u nás - rozezná základní žánry a uvede jejich příklady - na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projevily v různých uměních - objasní vztahy současné literatury k literárním památkám minulosti na příkladech z vlastní četby - prolíná všemi ročníky	- periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury do počátku 19. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností od antiky po počátek 19. století - text a intertextovost	D – kultura od antiky P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě (hlavní autoři, žánry a díla domácí a světové literatury, kultury a umění)

SEXTA	18. Preromantismus	• rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci a účinek na čtenáře – nácvik začíná v kvintě a prolíná se všemi ročníky	• preromantismus a klasicismus v evropské literatuře • osvícenství, encyklopedisté, Goethe • vývoj literárních druhů a žánrů	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty)
	19. Národní obrození	• vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby	• periodizace české literatury • pojmy: ústní lidová slovesnost, balada, romance, RKZ, slovanská vzájemnost • Dobrovský, Jungmann	D – národní obrození
	20. Česká a světová literatura 19. století	• vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby • na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci na konkrétním textu	• romantismus a realismus, typizace • Hugo, Byron, Balzac, Dickens, prokletí básníci • Mácha, Erben, Tyl, Němcová, Havlíček, Neruda, Brezina • tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností • jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla • literární kritika – počátky v české literatuře 19. století, F. X. Šalda	ZSV – filozofické směry konce 19. století, pozitivismus HV, VV – umělecké směry ve výtvarném umění a hudbě

SEPTIMA	21. Světová a česká literatura na přelomu století	- rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu - na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci - účinek na čtenáře – nácvik začíná v kvintě a prolíná se všemi ročníky	- periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury počátku 20. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - vývoj literárních druhů a žánrů - čtenářské kompetence - symbolismus, impresionismus, dekadence - anarchističtí buřiči	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty)
	22. Poezie, próza a drama ve světové literatuře do 2. světové války	- vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	- futurismus, dadaismus, kubismus, kubofuturismus, surrealismus, expresionismus, počátky existencialismu - Apollinaire - realismus v literatuře 20. století - avantgardní proudy ve světové literatuře, metoda proudu vědomí - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty) D – světová válka v umění ZSV – filozofické směry první poloviny 20. století
	23. Česká poezie, próza a drama do 2. světové války	- vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby - na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci na konkrétním textu	- periodizace české literatury - proletářská poezie, poetismus, surrealismus - realismus ve 20. století, legionářská literatura, psychologická próza, obrana člověka, lidskosti a demokracie, katolická literatura, venkovská próza a ruralismus, avantgardní proudy v české literatuře - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - literární kritika – vrcholy v české literatuře počátku 20. století	

OKTÁVA	24. Světová literatura v 2. polovině 20. století – poezie, próza, drama	• rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje • jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci a účinek na čtenáře – nácvik začíná v kvintě a prolíná se všemi ročníky • vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech, identifikuje využití jednoho textu v jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře, postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje, získané schopnosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	• periodizace literatury, vývoj kontextu světové literatury 20. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností • vývoj literárních druhů a žánrů • neorealismus, nový román, magický realismus, existencialismus, rozhněvaní mladí muži, absurdní drama, beatnická literatura, antiutopie, postmoderna, triviální a braková • literatura • metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu, interpretace a přeinterpretování • text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, ...)	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty) P5 Mediální výchova P5.1 Média a mediální produkce
--------	---	---	---	---

OKTÁVA	25. Česká poezie, próza a drama po 2. světové válce	• vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny), objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby • na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci na konkrétním textu	• Tendence a výrazné osobnosti v české poezii po roce 1945 (generace Května, schematismus 50. let, básníci pocitů generace 60. let, underground, experimentální poezie • Oficiální, ineditní – samizdatová a exilová literatura (normalizace, postmoderna) • malé divadelní scény • tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností • vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu	D – 2. světová válka v umění ZSV – filozofické směry druhé poloviny 20. století
--------	---	--	--	--

6.2 Anglický jazyk

6.2.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk 1 RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Environmentální výchova RVP G, Mediální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků nižšího studia s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	3	3	3	4

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny kromě tříd, kde počet studentů klesne pod požadovanou hranici dělení do skupin. Rozdělení je provedeno na začátku prvního ročníku podle pokročilosti žáků na základě diagnostického testu a na základě volby druhého cizího jazyka.

Pro výuku jsou k dispozici speciální jazykové učebny, vybavené didaktickou a multimediální technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Anglická konverzace a nepovinný předmět Příprava na First Certificate.

Předmět je povinným maturitním předmětem ve státní části maturitní zkoušky.

Předmět je koncipován tak, aby žáka připravil na zvládnutí maturitní zkoušky (didaktický test z jazyka, poslechový subtest, četba a ústní zkouška). Proto je výuka v jednotlivých ročnících zaměřena na trénink jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP GV.

Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, literatury a kulturního přehledu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Pomocí úvodních hodin učitelé poznávají a hodnotí jazykové možnosti žáků, což je doplněno diagnostickým testem k rozřazení žáků do skupin – kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní.
- Učitel sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce komplexními testovými metodami, prostřednictvím psaní esejů i jiných slohových útvarů a samostatným ústním projevem – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k četbě beletrie v AJ, k diskusi o knize – kompetence k učení, kompetence komunikativní. Učitel tak rozvíjí u žáků potřebu četby přímo v anglickém jazyce. K této četbě využíváme anglickou knihovnu, která obsahuje adaptovaná i originální díla anglo-americké literatury v různých úrovních náročnosti.
- Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly jako je psaní esejů a zpracovávání cizojazyčného textu v rámci mezipředmětových vztahů – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médii – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ANGLICKÝ JAZYK**

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	- rodina a vztahy - lidé v mém okolí - osobnosti - škola - místo, kde žije - práce - volný čas - životní styl (jídlo, tradice, svátky) - anglicky mluvící země	Žák: Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované - pochopí hlavní smysl textu v učebnici - pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - orientuje se v textu z učebnice - přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) Mluvení - stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika)	Jazykové prostředky: Fonetika Pravopis Gramatické kategorie - podstatná jména - základní zásady při užívání členu - počitatelnost - přídavná jména a míra vlastnosti - jednoduché slovesné časy - otázka a zápor - tázací dovětky - věta jednoduchá a pořádek slov - vyjadřování budoucnosti Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování Komunikační situace - pozdrav - představení se - rozloučení se - poděkování - adresa	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: - role plays - rozhovory - skupinová práce - domácí úkoly - vlastní projekt na jednoduché téma

KVINTA		• reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování	• omluva • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě	
SEXTA	• rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • škola a vyučovací předměty • místo, kde žije • práce • volný čas a jeho zájmy • životní styl (jídlo, tradice, svátky) • zdraví a jeho ochrana • anglicky mluvící země	Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované • pochopí hlavní smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • pro svou práci využívá dvojjazyčný i výkladový slovník Čtení • čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky	Jazykové prostředky: Fonetika Pravopis Gramatické kategorie • podstatná jména • základní zásady při užívání členu • počitatelnost • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché slovesné časy • otázka a zápor • tázací dovětky • věta jednoduchá a pořádek slov • vyjadřování budoucnosti Slovní zásoba • synonyma, antonyma • opisné vyjadřován	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: – role plays – rozhovory – skupinová práce – domácí úkoly – vlastní projekt na jednoduché téma – beseda o přečtené knize P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

SEXTA		• vyhledá v textu detailní informaci • identifikuje strukturu textu • orientuje se v textu z učebnice • přečte text v časopise, vyhledá anebo odvodí neznámé výrazy • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) Mluvení • vyjádří svůj názor (předem známé téma či téma, které ho zajímá) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do konverzace a udržuje ji • dbá o gramatickou správnost Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • rozliší formální a neformální jazykové prostředky • popíše objekt • popíše zážitek, jednoduchou příhodu • seznámí se s jednoduššími formuláři a správně je vyplní	Komunikační situace • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání • omluva • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě	Náměty: – četba článků v časopisech – vlastní projekt
SEPTIMA	• rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • životopisy • škola a vyučovací předměty • vzdělání • místo, kde žije; rodné město • práce	Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • pochopí smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory)	Jazykové prostředky: Fonetika Pravopis Gramatické kategorie • podstatná jména • základní zásady při užívání členu	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž

SEPTIMA	• volný čas a jeho zájmy • životní styl (oblékání, jídlo, restaurace, tradice, svátky) • zdraví a jeho ochrana • životní prostředí • aktuální společenské problémy • jazyky a národnosti • média • anglicky mluvící země • ČR a Evropa • Cestování	• rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji • v případě potřeby prosadí svá stanoviska	• počitatelnost • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché slovesné časy • složené slovesné časy • protiklad prostých a průběhových tvarů • otázka a zápor • tázací dovětky • otázka zjišťovací a doplňovací • otázka podmětná a předmětná • věta jednoduchá a pořádek slov • složité souvětí • podmínkové a časové věty • vyjadřování budoucnosti • záměr, spekulace, předpověď • slovesné konstrukce: gerundia • trpný a činný rod • infinitivy Slovní zásoba • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • slovotvorba Slohové postupy • vyprávění, popis, dopis	Náměty: – role plays – rozhovory – skupinová práce – hry – domácí úkoly – vlastní projekt – beseda o přečtené knize P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě – jazyková a národnostní rozmanitost Evropy – významní Evropané – životní styl v evropských zemích – Evropská unie
--	---	--	--	--

SEPTIMA		Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • podrobně popíše událost či zážitek • popíše své pocity • napíše jednoduchou úvahu	Komunikační situace • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání v různých životních situacích • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování • zjišťování názoru • jednoduchý telefonní rozhovor	Náměty: – četba článků v časopisech – samostatný projekt – essay P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí – zdroje energie – voda a půda – člověk a ohrožení jeho zdraví Náměty: – četba článků v časopisech – samostatný projekt – essay P 3 Multikulturní výchova P 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů – imigrace – kulturní různorodost Náměty: – četba článků v časopisech – samostatný projekt – essay
---------	--	--	---	--

OKTÁVA	• rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • životopisy • škola a vyučovací předměty • vzdělání a mé budoucí plány • místo, kde žije; rodné město • práce • volný čas a jeho zájmy • životní styl (oblékání, jídlo, restaurace, tradice, svátky) • zdraví a jeho ochrana • životní prostředí • společenské problémy • cestování • média a internet • anglicky mluvící země • ČR a Evropa	Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • rozumí smyslu autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • identifikuje citové zabarvení • rozumí textu v učebnici • rozumí smyslu autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • pochopí hlavní smysl textu, který obsahuje novou slovní zásobu • odvodí význam méně známých slov z kontextu • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • využívá různé techniky čtení • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků • pro své studium využívá i cizojazyčnou informativní literaturu či média Mluvení • vyjádří i zdůvodní svůj názor svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text	Jazykové prostředky: Fonetika Intonace Pravopis Gramatické kategorie • podstatná jména • základní zásady při užívání členu • počitatelnost • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché slovesné časy • složené slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • záměr, spekulace, předpověď • protiklad prostých a průběhových tvarů • otázka a zápor • tázací dovětky • typy otázek • věta jednoduchá a pořádek slov • složité souvětí • kondicionály • časové a přípustkové věty • slovesné konstrukce: gerundia • trpný a činný rod Slovní zásoba • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • slovo tvorba • idiomy, frázová slovesa Komunikační situace • pozdrav • představení se	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: – role plays – rozhovory – skupinová práce – domácí úkoly – vlastní projekt na jednoduché téma – beseda o přečtené knize P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě – jazyková a národnostní rozmanitost Evropy – významní Evropané – životní styl v evropských zemích – Evropská unie Náměty: – četba článků v časopisech – samostatný projekt – essay
--------	--	--	---	---

OKTÁVA		• sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do konverzace a udržuje ji (předem známé i obtížnější téma) • komunikuje s rodilým mluvčím • v případě potřeby prosadí svá stanoviska Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • používá i složitější spojovací výrazy pro strukturování textu • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • chápe základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování • napíše formální i neformální dopis • napíše strukturovaný životopis	• rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání v různých životních situacích • pochvala • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • stížnost • odmítnutí • rada a doporučení • orientace v místě • sdělení stanoviska • souhlas, nesouhlas • argumentace, přesvědčování • zjišťování názoru • zdůrazňování • telefonní rozhovor • pracovní interview	P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí – zdroje energie – voda a půda – člověk a ohrožení jeho zdraví Náměty: – četba článků v časopisech – samostatný projekt – essay P 3 Multikulturní výchova P 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů (v České republice a v Evropě) – menšiny – imigrace – nesnášenlivost – kulturní různorodost Náměty: – četba článků v časopisech – samostatný projekt – essay
--------	--	--	---	--

6.3 Další cizí jazyk

6.3.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G a Environmentální výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	3	3	3	3

Žák si volí jeden jazyk z nabídky čtyř cizích jazyků (německý, francouzský, španělský, ruský). Změna v průběhu studia není možná.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny, rozdělení je provedeno na začátku prvního ročníku podle pokročilosti žáků.

Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené didaktickou technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Konverzace v 2. cizím jazyce.

Maturitní zkoušku lze skládat ve společné i profilové části.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno v RVP G.

Náplň učiva zahrnuje i tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k četbě ukázek z beletrie a článků v cizím jazyce, k diskusi o přečteném – kompetence k učení, kompetence komunikativní. Učitel tak rozvíjí u žáků potřebu četby přímo v cizím jazyce.
- Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly – psaní obsáhlejších jazykových prací – kompetence komunikativní. Výstup navazuje na produktivní řečové dovednosti („Psaní“) a podrobně rozpracovává slohové útvary a postupy, kterým by se žák měl v průběhu VG naučit.
- Žáci využívají příležitostných nabídek zájezdů do německy, francouzsky a španělsky mluvících zemí.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médii – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **NĚMECKÝ JAZYK**

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA		Žák: Porozumění a poslech • rozumí jednoduchým pokynům a větám • reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací • pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace • rozumí jednoduchým instrukcím týkajícími se organizace výuky Čtení • čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu • v jednoduchém textu vyhledá informaci • odpoví na otázku související z textem • využívá abecední slovník v učebnici Mluvení • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na gramatickou správnost • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis	Jazykové prostředky: Fonetika • abeceda a fonetická transkripce • složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie • členy a podstatná jména v sg. a pl. • osobní zájmena a časování sloves v přítomném čase • způsobová a nepravidelná slovesa • přivlastňovací zájmena • pořádek slov ve větách oznamovacích a tázacích • zápor • číslovky základní • rozkazovací způsob • časové údaje Slovní zásoba Slohové útvary • jednoduchý dopis • krátké vyprávění • popis	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 1.4 Morálka všedního dne P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě

KVINTA		• napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis	Tematické okruhy • rodina • škola • nákupy, jídlo • místo, kde žije Komunikační situace • seznamování • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost o službu, informaci	Náměty: – skupinová práce – domácí úkoly – vlastní projekt na jednoduché téma
SEXTA		Porozumění a poslech • rozumí cenovým informacím • rozumí časovým informacím • rozumí jednoduchým informacím v rámci probíraných témat • aktivně využívá slovník Čtení • čte foneticky správně jednoduchý text • v textu vyhledá informaci • odhadne význam složenin • hláskuje správně slova Mluvení • pozdraví • představí sebe a jiné • počítá do tisíce • uvede povolání a zeptá se na něj • pojmenuje předměty v domě • objedná a zaplatí v restauraci • sdělí, co je zakázáno • popíše zařízení v hotelu • nakoupí potraviny • podá informaci o čase	Jazykové prostředky: • pořádek slov ve větě • tázací zájmena • zeměpisná jména • člen určitý a neurčitý • substantivum bez členu a se členem • negace nicht a kein • základní pravidla tvoření plurálu • spojky • výrazy množství • prézens slovesa mögen + ich möchte • zápor nicht mehr, kein mehr • ja, nein, doch • modální slovesa • slovesa s odlučitelnými předponami • zvrtná slovesa • podmět man a es • časové údaje a názvy dnů • číslovky řadové • užití zájmena ein, kein, welch- bez podstatného jména • ukazovací zájmeno der, die, das • předložky • složená substantiva • vazba es gibt	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: – skupinová práce – jazykové hry – domácí úkoly P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě Náměty: – práce s časopisy, četba článků o německy mluvících zemích Využívání slovníků

SEXTA		Psaní • napíše krátké vyprávění • napíše pozdrav, pohlednici • popíše byt a zařízení bytu • napíše krátký dopis	Tematické okruhy • první kontakty • předměty v domě a v domácnosti • jídlo a pití • volný čas • bydlení Komunikační situace • pozdrav a rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument	
SEPTIMA		Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • postihne různé názory a stanoviska • reaguje na běžné komunikační situace Čtení • rozumí textům v perfektu • odpovídá na otázky k přečtenému textu • rozumí jednoduché pozvánce • vyhledá informace v textu Mluvení • popíše zdravotní potíže • poradí a předá radu • odmítne názor • vypráví, co a jak se stalo • podá informace o událostech a činnostech • udá místo, kde se nachází • popíše cestu • vyjmenuje výhody a nevýhody (např. u bydlení)	Jazykové prostředky: • perfektum pomocných, slabých, silných a smíšených sloves • perfektum sloves s předponami • předložky u zeměpisných substantiv (in, nach, aus) • předložky in a an u časových údajů • stupňování adjektiv a adverbii • vyjadřování míry • préteritum – tvoření a užití • pořádek slov v souvětí souřadném a podřadném • předložkové slovesné vazby • bezpředložkové slovesné vazby • zájmenná příslovce • významy slovesa werden Tematické okruhy • vzhled a osobnost • zdraví a nemoc • všední den • orientace ve městě • nakupování a obdarovávání • německý jazyk a německá kultura	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: – skupinová práce – jazykové hry – domácí úkoly – vlastní projekt na jednoduché téma P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě

SEPTIMA		• vyjádří přání něco nakoupit • navrhne nebo odmítne dárek • uvede zeměpisné informace • zeptá se na cestu • popíše osoby, jejich oblečení a vlastnosti Psaní • napíše pozvání • napíše, co se stalo • uvede životopisné údaje, datum	Komunikační situace • pozdrav a rozloučení se • omluva a reakce na ni • prosba a žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru • orientace v místě	P 5 Mediální výchova P 5.1 Média a mediální produkce Náměty: – práce s časopisy – četba článků o německy mluvících zemích – četba článků o ČR Využívání slovníků
OKTÁVA		Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • reaguje na běžné komunikační situace Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty • vyhledává v textu hlavní myšlenky i detailní informace • postihne strukturu jednoduchého textu Mluvení • popíše a ohodnotí povolání • vyjádří spokojenost či nespokojenost s určitým povoláním • informuje o vzdělávacím systému v ČR • dovede se vyjádřit k volbě povolání	Jazykové prostředky: • pasivum a jeho užití • infinitiv s zu a bez zu • zkracování vedlejších vět infinitivní vazbou • vztažné věty • nepřímé otázky • věty účelové • věty časové • konjunktiv préterita a kondicionál přítomný • konjunktiv plusquamperfekta • struktura textu dopisu Tematické okruhy • škola, vzdělání, učení, studium • práce • povolání • příroda a životní prostředí • Němci v cizině a cizinci v Německu • zprávy a politika • dějiny • staří lidé	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 1.4 Morálka všedního dne P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě

OKTÁVA		• diskutuje o vztazích mezi generacemi • zná základní zeměpisné údaje a dějepisná data o Německu a České republice • dovede se vyjádřit k problematice životního prostředí • popíše přípravy na dovolenou • vypráví zážitky z prázdnin Psaní • napíše životopis • napíše úřední dopis • napíše osobní dopis a odpověď na dopis • napíše blahopřání • ovládá správně pořádek slov, interpunkci	Komunikační situace • sdělení zážitků, zkušeností a získaných informací • vyjádření názoru, jednoduchá argumentace	P 3 Multikulturní výchova P 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Náměty: – skupinová práce – domácí úkoly P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí P 5 Mediální výchova P 5.2 Mediální produkty a jejich významy P 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií Náměty: – četba článků v časopisech Využívání slovníků, četba upravené beletrie v němčině
--------	--	--	--	---

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávací oblasti: **FRANCOUZSKÝ JAZYK**

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA		Žák: Porozumění a poslech • rozumí jednoduchým pokynům a větám Čtení • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podoby) • využívá abecední slovník v učebnici Mluvení • adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty • používá slovní zásobu z okruhů rodina-škola, místo, kde žije Psaní • osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka	Jazykové prostředky: Fonetika • abeceda • fonetické transkripce • zvuková podoba slova a její zvláštnosti Pravopis • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatika • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné členy • passé composé • otázka a zápor • věta jednoduché a pořádek slov Slovní zásoba Tematické okruhy • rodina • škola • místo, kde žije Komunikační situace • pozdrav • rozloučení • poděkování	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: – jeu de role – skupinová práce – domácí úkoly

SEXTA		Porozumění a poslech • reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací • pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace • rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky Čtení • čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu • v jednoduchém textu vyhledá informaci • odpoví na otázku související s textem • využívá abecední slovník v učebnici Mluvení • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na gramatickou správnost • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma Psaní • osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na písemnou správnost • napíše krátký souvislý text (un message électronique, la BD, une lettre à une ami, une petite annonce)	Jazykové prostředí Fonetika • složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis • složitější pravopisné jevy Gramatika • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné časy • passé composé • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov Slovní zásoba • slohové útvary • jednoduchý dopis • krátké vyprávění • popis Tematické okruhy • rodina • škola • místo, kde žije • bydlení • volný čas a zájmy Komunikační situace • pozdrav • rozloučení • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: – jeu de role – skupinová práce – domácí úkoly
-------	--	---	--	--

SEPTIMA		Porozumění a poslech • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě • rozumí instrukcím požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazyčný slovník Čtení • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) • v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci • vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu • vyhledá známé výrazy a fráze • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise Mluvení • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných • tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných • tematických okruhů • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis (la recette, le programme d'une excursion...)	Jazykové prostředky: Fonetika • základní druhy intonace a jejich význam • přízvuk • základní fonetické jevy Pravopis • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie • podstatná jména • přídavná jména a příslovce • jednoduché slovesné časy • futur simple • conditionnel présent • vyjadřování budoucnosti • modální slovesa • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby • jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary • dopis • vyprávění – reprodukce • popis Tematické okruhy • rodina • škola • místo, kde žije • bydlení • volný čas a zájmová činnost • jídlo • oblékání	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme V Evropě P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí Náměty: – práce s časopisy – jeu de role – skupinová práce – jazykové hry – domácí úkoly
---------	--	---	---	--

SEPTIMA			• nákupy • některé svátky, tradice • příroda • cizí země Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument	
OKTÁVA		Porozumění a poslech • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí zřetelné promluvě • odvodí význam méně známých slov z kontextu • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazyčný slovník Čtení • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) • přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo • v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm	Jazykové prostředky Fonetika • složitější fonetické jevy Pravopis • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • subjunctif, conditionnel présent • slovesné konstrukce – gérondif • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby • jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary • dopis formální i neformální	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme V Evropě P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí

OKTÁVA		Mluvení • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích • vyžádá si jednoduchou informaci • zapojí se do konverzace • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů Psaní • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis	• vyprávění – reprodukce • popis • škola a vzdělání • místo, kde žije • bydlení • volný čas a zájmová činnost • jídlo • oblékání • nákupy • některé svátky, tradice • příroda a životní prostředí • francouzsky mluvící země: základní geografické údaje • ČR vzhledem k Evropě Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru	Náměty: – práce s časopisy: četba článků o francouzsky mluvících zemích – jeu de role – skupinová práce – jazykové hry – domácí úkoly
--------	--	---	--	--

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **RUSKÝ JAZYK**

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA		Žák: Porozumění a poslech • rozumí jednoduchým pokynům a větám Čtení • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů i s využitím vizuální podpory • využívá abecední slovník v učebnici Mluvení • adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty • používá slovní zásobu z okruhů rodina a škola Psaní • osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka	Jazykové prostředky: Fonetika • abeceda • fonetická transkripce • zvuková podoba slova a její • zvláštnosti Pravopis • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie • podstatná jména a číslovky • jednoduché slovesné časy • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov Slovní zásoba • národnosti, názvy zemí • dny, povolání Tematické okruhy • rodina • volný čas • místo, kde žije Komunikační situace • pozdrav, představení se • setkání, rozloučení • poděkování, telefonování	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.4 Morálka všedního dne Náměty a aktivity: – domácí úkoly – práce s textem – projekt na jednoduché téma

SEXTA		Porozumění a poslech • reaguje na podněty v běžných komunikačních situacích • pochopí smysl jednoduché a pomalé konverzace • rozumí jednoduchým instrukcím, které se týkají organizace výuky Čtení • čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text se známou slovní zásobou • v jednoduchém textu vyhledá informaci • odpoví na otázku související s textem • využívá abecední slovník v učebnici Mluvení • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na gramatickou správnost • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma Psaní • osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na písemnou správnost • napíše krátký souvislý text	Jazykové prostředky: Fonetika • složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis • složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie • podstatná jména a číslovky • osobní zájmena • jednoduché slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov Slovní zásoba • měsíce, barvy, oblečení • dopravní prostředky Slohové útvary • jednoduchý dopis s adresou • krátké vyprávění • popis Tematické okruhy • rodina • škola • město • volný čas a zájmová činnost Komunikační situace • pozdrav, rozloučení se • poděkování, prosba, žádost • omluva a reakce na ni • žádost o pomoc, službu, informaci	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.4 Morálka všedního dne P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty a aktivity – domácí úkoly – písně – pohádky – práce se slovníky – krátké projekty
-------	--	--	---	--

SEPTIMA		Porozumění a poslech • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě • rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Jazykové prostředky: Fonetika • základní druhy intonace a jejich význam • přízvuk • základní fonetické jevy Pravopis • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie • podstatná jména • přídavná jména a příslovce • jednoduché slovesné časy • vyjadřování budoucnosti • modální slovesa • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby • jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba • vlastnosti člověka • oblečení • popis člověka • číslovky Slohové útvary • dopis • vyprávění • popis Tematické okruhy • rodina • škola • bydlení • volný čas a zájmová činnost	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí Náměty a aktivity: – práce s texty – četba článků o rusky mluvících zemích – využívání slovníků – písně – pohádky
---------	--	---	--	---

SEPTIMA			• oblečení • nákupy • příroda Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument	
OKTÁVA		Porozumění a poslech • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí zřetelné promluvě • odvodí význam méně známých slov z kontextu • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojazyčný slovník Čtení • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům i s využitím vizuální podpory • přečte i text, týkající se tématu, které mu není předem známo • v textu vyhledává určitou informaci a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm	Jazykové prostředky: Fonetika • složitější fonetické jevy Pravopis • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie • přídavná jména a příslovce • stupňování • jednoduché slovesné časy • slovesné konstrukce • rod činný a trpný • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby • jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary • dopis formální i neformální • vyprávění – reprodukce • popis	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace P 1.4 Morálka všedního dne P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty a aktivity: – skupinová práce – jazykové hry domácí úkoly projekt na jednoduché téma P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě

OKTÁVA		Mluvení • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích • vyžádá si jednoduchou informaci • zapojí se do konverzace Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis	Tematické okruhy • rodina • škola • bydlení • volný čas a zájmová činnost • jídlo • oblékání • rusky mluvící země • kultura a umění • osobnosti	P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí Náměty a aktivity – práce s texty – četba článků o rusky mluvících zemích a České republice – úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu – využívání slovníků – četba upravené beletrie v ruštině – četba časopisů
--------	--	---	--	--

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Obor vzdělávacích oblastí: ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA		Porozumění a poslech • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě • rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazyčný slovník Čtení • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) • v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci • vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu • vyhledá známé výrazy a fráze • odvodí význam nových slov z kontextu • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise nebo na internetu Mluvení • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných okruhů • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích	Jazykové prostředky Fonetika • abeceda • zvuková podoba slova a její zvláštnosti – intonace (věty oznamovací a tázací) – slovní přízvuk Pravopis • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova • interpunkce • Gramatické kategorie • podstatná jména (rod a číslo) • přídavná jména (rod a číslo) • zájmena osobní, ukazovací, přivlastňovací, zvrtná • tázací zájmena a příslovce • členy • presente de indicativo (pravidelná i nepravidelná slovesa, zvrtná slovesa) • imperativo (tú, usted) • estar/hay • předložky a příslovce místa • věta jednoduchá a pořádek slov • číslovky základní a řadové • otázka a zápor, věta zvolací	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě Náměty: – práce ve dvojicích – skupinová práce – domácí úkoly – referáty – práce s internetem

KVINTA		Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis	Slovní zásoba Slohové útvary • e-mail, dopis • vyprávění • popis Tematické okruhy • rodina • škola • místo, kde žije • bydlení, místnosti, nábytek • město, budovy, dopravní prostředky • volný čas a zájmová činnost • jídlo, stolování, vaření • popis fyzických i povahových vlastností osob • oblékání • nákupy, obchody • španělsky mluvící země (zeměpis a kultura) Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument	Náměty: – četba článků na internetu, jejich zpracování a zprostředkování v podobě referátu
--------	--	--	--	---

SEXTA		Porozumění a poslech • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí zřetelné promluvě • odvodí význam méně známých slov z kontextu • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky • aktivně využívá dvojjazyčný slovník Čtení • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu testů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) • přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo • v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný slovník čte jednoduchý text v časopise nebo na internetu a orientuje se v něm Mluvení • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích • vyžádá si jednoduchou informaci zapojí se do konverzace	Jazykové prostředky Fonetika • intonační vzorce • slovní přízvuk a další fonetické jevy Pravopis • písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie • stupňování přídavných jmen • zájmena osobní (předmětné tvary) • zájmena neurčitá, ukazovací a přívlastňovací • presente de indicativo (další slovesa) • vyjadřování v minulosti (pretérito perfecto, indefinido a imperfecto) • participios • nepravidelná slovesa a jejich časování • příslovečná určení času • opisné slovesné vazby (tener que + inf., estar + gerundio, ir a + inf., hay que + inf.) • jednoduchá podmínková souvětí • vyjadřování záporu • věta jednoduchá a pořádek slov • souvětí souřadná i podřadná • jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary • dopis formální i neformální • vyprávění – reprodukce • popis Tematické okruhy • rodina, vztahy a výchova • škola a vzdělání • místo, kde žije	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: – práce ve dvojicích – skupinová práce – domácí úkoly – referáty – práce s internetem P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě P 3 Multikulturní výchova P 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí
-------	--	--	---	---

SEXTA		Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis	• bydlení • škola a vzdělání • místo, kde žije • volný čas a zájmová činnost, sport • některé svátky, tradice • historické události • příroda a životní prostředí • podnebí a počasí • lidské tělo, fyzický stav, nemoci, léčba • španělsky mluvící země (zeměpis, kultura, historie, zvyky a tradice) • ČR vzhledem k Evropě Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru • vyjádření nutnosti, potřeby • vyjádření překvapení, zklamání • návrh činnosti, přijetí, odmítnutí • vyjádření pravděpodobnosti, pochybnosti, nejistoty • vyjádření možnosti a zákazu	Náměty: – četba článků na internetu, jejich zpracování a zprostředkování v podobě referátu
SEPTIMA		Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • pochopí smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory)	Jazykové prostředky Fonetika Pravopis Gramatické kategorie • přídavná jména (nepravidelné stupňování, absolutní superlativ)	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

SEPTIMA		• rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků Čtení • čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • □ vyhledá v textu detailní informaci • orientuje se v textu z učebnice Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • sestaví souvislé sdělení související s probíranými • tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními • jazykovými prostředky osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování	• opisné vazby (estaba + gerundio, llevar + gerundio) • použití sloves ser a estar • zvláštnosti některých dalších sloves (parecer, esperar) • neosobní konstrukce • vyjadřování v minulosti (pretérito perfecto, indefinido a pretérito pluscuamperfecto) • vyjadřování v budoucnosti (futuro imperfecto pravidelných i nepravidelných sloves, futuro perfecto) • presente de subjuntivo pravidelných i nepravidelných sloves (použití ve vedlejších větách po určitých spojkách) • rozkazovací způsob kladný i záporný • podmiňovací způsob jednoduchý pravidelných i nepravidelných sloves • nepřímá řeč (oznamovací věty i otázky) Slovní zásoba • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování Slohové útvary • elektronická zpráva • popis (místa, události) • anketa • zpráva – presentace • formální dopis (stížnost) Tematické okruhy • rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • škola • místo, kde žije	P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: – práce ve dvojicích – skupinová práce – domácí úkoly – referáty – práce s internetem P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě P 3 Multikulturní výchova P 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí P 5 Mediální výchova P 5.1 Média a mediální produkce
---------	--	--	---	---

SEPTIMA			• práce, zaměstnání • volný čas • životní styl (jídlo, tradice, svátky) • domácí práce, vaření • cestování • média, tisk • zdraví, zdravý životní styl • tradice – porovnání s Českou republikou • španělsky mluvící země – dědictví UNESCO Komunikační situace • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • vyjádření názoru, jednoduchý argument • vyjádření souhlasu a nesouhlasu • vyjadřování nutnosti a potřeby a její nepřítomnosti • instrukce a rozkazy • vyjadřování pravděpodobnosti a možnosti • předpoklad, přání, doporučení • přání a obavy • stížnosti a reklamace	Náměty: – četba článků na internetu, jejich zpracování a zprostředkování v podobě referátu
OKTÁVA		Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované	Jazykové prostředky Fonetika Pravopis	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

OKTÁVA		• pochopí hlavní smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text	Gramatické kategorie • odkazovací funkce členů a zájmen • vedlejší věty (subjuntivo/indicativo) • zvolací věty se subjuntivem • tázací zájmena • další subjuntivní formy (pretérito perfecto, pretérito imperfecto) • nepřímé rozkazy • předmětné tvary osobních zájmen • podmínková souvětí nerealná • vedlejší věta přípustková • opakování minulých časů • zkracování vedlejších vět infinitivem Slovní zásoba • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • slovtvorba Slohové útvary ○ vyprávění, popis, dopis, životopis Tematické okruhy • rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • škola • místo, kde žije • práce • volný čas • oblékání • média – televize • životní styl (jídlo, tradice, svátky) • španělsky mluvící země • vzdělávání, kultura a umění	P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž Náměty: – práce ve dvojicích – skupinová práce – domácí úkoly – referáty – práce s internetem P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě Náměty: – četba článků na internetu, jejich zpracování a zprostředkování v podobě referátu P 3 Multikulturní výchova P 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
--------	--	--	--	---

OKTÁVA		• osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • podrobně popíše událost či zážitek • popíše své pocity • napíše životopis, jednoduchý příběh, popis	Komunikační situace • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • vyjádření údivu • vyjádření lítosti a porozumění • projevení nezájmu • žádost, prosba • přijetí a odmítnutí • nabídnutí rady a pomoci • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování	Náměty: – četba článků na internetu, jejich zpracování a zprostředkování v podobě referátu P 5 Mediální výchova P 5.1 Média a mediální produkce
--------	--	---	--	--

6.4 Základy společenských věd

6.4.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ RVP G, obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP G a obsah vzdělávacího oboru Člověk a zdraví RVP G.

Realizují se tematické okruhy všech průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Mediální výchova RVP G, Multikulturní výchova RVP G a Environmentální výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	2	2	2	2

Na předmět navazuje volitelný předmět Společenskovědní seminář (v septimě a oktávě). Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části.

Předmět navazuje na předmět Občanská výchova vyučovaný na nižším stupni gymnázia. Přináší informace z řady humanitních oborů, zejména v oblastech psychologie, sociologie, politologie, práva, ekonomie a filozofie, které umožní žákům kriticky reflektovat společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- sbíral informace k vybraným tématům z nejrůznějších zdrojů,
- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval o aktuálních tématech,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.
-

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Učitel vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů, (noviny, internet, odborná literatura...) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata a zadává úkoly formou skupinové práce, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává žákům referáty, vede je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje besedy a exkurze na aktuální témata, vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence komunikativní, kompetence občanské.
- Učitel organizuje dramatizace situací souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formuje tak názory a postoje žáků – kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence sociální a personální.

- V průběhu studia žáci mohou zpracovat projekty se společenskovední tematikou. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Obor vzdělávacích oblastí: ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	1. Člověk jako jedinec (psychologie)	- klasifikuje obsah společenských věd - využívá poznatků v každodenním životě - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznání druhých lidí, volbě profesní orientace - popíše vhodné způsoby, jak se vyrovnávat s frustrací a stresem - objasní pojmy prožívání, chování a jednání - charakterizuje psychické jevy – vše ilustruje na příkladech - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost	Definice vědy, klasifikace věd, humanitní vědy a jejich předmět <u>Obecné otázky psychologie</u> - předmět a odvětví psychologie, význam psychologických poznatků, úkoly a metody psychologie - objasnění pojetí psychických jevů u různých autorů - vznik a historický vývoj lidské psychiky - determinace lidské psychiky <u>Podstata psychiky</u> - prožívání, chování, vědomí, nevědomí <u>Psychické jevy</u> - poznávací psychické procesy - paměťové psychické procesy - motivační psychické procesy	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Bi
	2. Změny v životě člověka a jejich reflexe	orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách		VO Výchova ke zdraví, okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno
	3. Zdravý způsob života a péče o zdraví	- reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh - zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace	<u>Psychologie činnosti, jednání a chování</u> - hra, učení, práce - volní jednání - zátěžové a konfliktní situace	VO Výchova ke zdraví, okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

KVINTA	4. Člověk jako jedinec	• charakterizuje osobnost a teorie osobnosti • rozlišuje vlastnosti osobnosti, jejich charakteristiku, uvede příklady	<u>Psychologie osobnosti</u> • obecná charakteristika osobnosti, teorie osobnosti • aktivně motivační vlastnosti osobnosti • vztahově-postojově vlastnosti osobnosti • výkonové vlastnosti osobnosti • seberegulační vlastnosti osobnosti • dynamické vlastnosti osobnosti	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
	5. Změny v životě člověka jejich reflexe	• uplatňuje zásady duševní hygieny • charakterizuje jednotlivé fáze lidské ontogeneze - - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života • vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví	<u>Psychohygienu a zdravý vývoj osobnosti</u> • příčiny vzniku duševních chorob, jejich druhy • prevence a léčení duševních poruch, zásady zdravého duševního života • periodizace duševního vývoje člověka	VO Výchova ke zdraví, okruh Změny v životě člověka jejich reflexe – integrováno
SEXTA	6. Člověk ve společnosti (sociologie)	• vysvětlí společenskou podstatu člověka • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích • popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin • objasní význam sociální kontroly ve skupině • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování • posoudí vliv masmédií, rozpozná jejich kladné a záporné stránky • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění	• vznik a vývoj sociologie, česká sociologie • předmět sociologie, její struktura, sociologické disciplíny a metody • přírodní podmínky společenského vývoje • socializace osobnosti • sociální komunikace a její formy • sociální struktura společnosti, stratifikační teorie, sociální mobilita • sociální nerovnost jako problém pozic a moci • sociální skupiny • sociální organizace a instituce • kultura, subkultura, masová kultura, masmédiu	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž P 3 Multikulturní výchova P 3.2 Psychosociální aspekty interkulturality P 5. Mediální výchova P 5.1 Média a mediální produkce P 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií P 5.5 Role médií v moderních dějinách Bi, Č, D, Z

SEXTA	7. Vztahy mezi lidmi a formy soužití	• konkrétně a citlivě řeší problémy plynoucí z mezilidských vztahů • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství	• problémy mládeže • partnerství, rodičovství, základy rodinného života	VO Výchova ke zdraví, okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití – integrováno
	8. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	• uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, se sexuální motivovanou kriminalitou, se skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost	• sociální deviace a kontestace • vandalismus, kriminalita a drogy • problémy volného času	VO Výchova ke zdraví, okruh Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – integrováno
	9. Občan ve státě (politologie)	• rozlišuje a porovná historické a současné typy států a formy vlády • porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat politické dění v obci a ve státě • vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb, rozliší jejich funkce • vyloží podstatu a principy demokracie • rozlišuje složka politického spektra ČR, porovná přístupy politických stran k řešení každodenních problémů občanů • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě • uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií	• předmět politologie, její metody, dějiny politologie • politická moc a vliv, politická kultura, politický systém • vznik a funkce státu • charakteristické znaky státu, historické typy státu, formy a struktura státu • politické strany • společenské organizace a politická hnutí • volby v politickém procesu • demokracie v politickém procesu • hlavní ideologické směry	P 2 Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 3 Multikulturní výchova P 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů D, Z
	10. Občan ve státě (Státoprávní teorie)	• vysvětlí, jak může občan obhajovat svá práva na státní a evropské úrovni, respektuje práva druhých, vysvětlí, jak postupovat proti jejich porušování • vysvětlí funkci ombudsmana a popíše okruhy problémů, s nimiž se na něj může obracet • popíše a analyzuje vývoj ústavnosti v českých zemích • zhodnotí funkci ústavy pro fungování státu • objasní tři nezávislé složky státní moci • uvede okruhy problémů s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady	• právní stát – otázky lidských práv, Listina základních práv a svobod • vznik a vývoj ústavnosti, Ústava ČR, státní symboly • moc zákonodárná (legislativní proces), moc výkonná a soudní • územní samospráva, obec, důležité orgány státní správy	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky D, Z

SEPTIMA	11. Občan a právo	• objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • uvede, které státní orgány, jak a kde je uveřejní • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů, práva a povinnosti účastníků těchto vztahů • na příkladu uvede možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejich všeobecných podmínek • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní odpovědnosti občanů, uvede příklady postihů trestné činnosti • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se občané na ně mohou obracet • ve svém jednání respektuje platné právní normy	• pojem a vývoj práva • právní řád, právní předpisy a právní normy • právní vztahy, právní skutečnosti a realizace práva • právní systém, odvětví práva • veřejné právo – právo ústavní a trestní (druhy kriminality a trestů, orgány činné v trestním řízení) • soukromé právo – právo občanské, rodinné a obchodní • občansko-správní řízení	VO Člověk a svět práce, okruh Pracovněprávní vztahy – integrováno D
	12. Pracovně právní vztahy	• uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • uvede svá pracovní práva a povinnosti • objasní funkci odborů • volí bezpečně pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	• pracovní právo – právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru • práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů • bezpečnost práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz, odškodnění	VO Člověk a svět práce, okruh Pracovněprávní vztahy – integrováno Bi
	13. Trh práce a profesní volba	• kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientaci • posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě • uvede příklady profesní poptávky na českém a evropském trhu práce • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu ve zvolené profesi • vhodně prezentuje vlastní osobu a práci a vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu	Profesní volba • práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese, přijímací pohovor a výběrové řízení – komunikace, asertivita, pracovní úspěšnost a kariérní růst Mezinárodní trh práce • nabídka a poptávka po pracovních místech, studium v Evropě, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.2 Spolupráce a soutěž P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě VO Člověk a svět práce, okruh Trh práce a profesní volba – integrováno

SEPTIMA			Osobní management plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workoholismus	Č, Z
	14. Tržní ekonomika	- osvojí si základní ekonomické pojmy - vysvětlí na základě konkrétní reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH - objasní důvody kolísání cen zboží a pracovní síly na trhu	Základní ekonomické pojmy - ekonomie a ekonomika, mikroekonomie (potřeby, statky a služby) - fáze hospodářského procesu Tržní ekonomika - ekonomické subjekty, trh, nabídka a poptávka, cena, konkurence	VO Člověk a svět práce, okruh Tržní ekonomika – integrováno D
	15. Finance	- objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb (spoření, úvěr, splátky, leasing) - uvede principy vývoje ceny akcií i možnosti bezpečných forem investic do cenných papírů - využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií - ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku - používá nejběžnější platební nástroje, směnné peníze za použití kursovního listku	Základy teorie peněz a měnové politiky - vznik a podstata peněz - banky a bankovní soustava - finančnictví, finanční trhy, burzy, konvertibilita měny - cenné papíry	VO Člověk a svět práce, okruh Finance – integrováno
	16. Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice	- na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (úroveň HDP, inflace, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit - objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - rozlišuje základní typy daní, uvede, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje - uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání, především k dani z příjmu - zjistí výši daní, sociálního a zdravotního pojištění, životního minima	Makroekonomie - HDP, HNP, hospodářský růst a cyklus, nezaměstnanost, inflace, platební bilance) - fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava - monetární politika - sociální politika - ekonomika ČR - mezinárodní obchod - mezinárodní ekonomická integrace	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.1 Globalizační a rozvojové procesy P 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky P 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce P 2.4 Žijeme v Evropě

SEPTIMA		• objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok • vymezí práci úřadu práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií • objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činností • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	Evropská unie • mezinárodní spolupráce – důvody, význam, výhody, významné mezinárodní organizace a společenství (RE, NATO, OSN) • proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky, globální problémy světa	VO Člověk a svět práce, okruh Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice – integrováno Z, D
	17. Tržní ekonomika	• rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání • posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti, jak požádat o živnostenské oprávnění • kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé triky • analyzuje skrytý obsah reklamy • hodnotí funkce správného manažera • analyzuje úlohu plánování, organizování, řízení a kontroly pro správný chod podniku	• právní subjekty v tržní ekonomice – podnikání, živnosti, obchodní společnosti, družstva • marketing – 4 P marketingu (Produkt, Price, Promotion, Placement) • management – plánování, organizování, řízení, kontrola	P 5 Mediální výchova P 5.2 Mediální produkty a jejich význam VO Člověk a svět práce, okruh Tržní ekonomika – integrováno Č

OKTÁVA	18. Úvod do filozofie a religionistiky	• objasní podstatu filozofického tázání, vysvětlí vztah filozofie k mýtu, k náboženství, k vědě a k umění • zamýšlí se nad základními filozofickými otázkami • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • rozlišuje významné náboženské systémy • rozezná projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti, projevy sektářského myšlení • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických norem a pojmů	• předmět filozofie, základní filozofické otázky • vztah filozofie k jiným formám vědění o světě (k mýtu, náboženství, vědě, umění) • národní a světová náboženství, jejich charakteristika (církve, sekty, tolerance, náboženský fundamentalismus, ekumenická hnutí) • dějiny filozofie • filozofie starověkého Řecka a Říma • filozofie středověku – patristika, scholastika • filozofie v období renesance • filozofie v období baroka • filozofie v období osvícenství – Anglie, Německo, Francie • encyklopedisté a materialisté • německá klasická filozofie • filozofie 19. století • filozofie 20. století • česká filozofie	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě Č – literatura, cizí jazyky, Z, M, F
--------	--	---	---	--

6.5 Dějepis

6.5.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Výuka realizuje obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP G a rovněž tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Multikulturní výchova RVP G a Environmentální výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	2	2	2	2

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace lidského myšlení skrze historickou zkušenost. Zdůrazňuje základní hodnoty evropské civilizace a pomáhá žákům proniknout do podstaty historických jevů a jejich následků.

Předmět Dějepis úzce souvisí s dalšími předměty – především Seminář z dějepisu pro septimu a oktávu, Český jazyk a literatura, Zeměpis, Základy společenských věd, Estetická výchova, Cizí jazyky aj.

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal, že historie není uzavřenou jednotkou, není ani shromažďování faktů, ale naprostý základ pro pochopení současnosti,
- chápal historické kořeny společenských jevů, dějů, změn,
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci,
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům,
- získal respekt ke kulturním i jiným odlišnostem mezi lidmi, skupinami a společnostmi.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k tomu, aby používali vhodnou literaturu, atlasy, mapy, encyklopedie, internet, aby kriticky hodnotili prameny a aby kvalitně prezentovali své vědomosti.
- Učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod.
- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání historických dat.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy.
- Žáci se mohou zapojovat do soutěží, akcí, které připravuje sekce dějepisu.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**

Obor vzdělávacích oblastí: **DĚJEPIS**

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	1. Úvod do studia historie	• charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • vysvětlí, jaký je rozdíl mezi historií a dějepisem, objasní vznik historie jako vědy v souvislosti s ekonomickým a společenským rozvojem společnosti • charakterizuje jednotlivé historické disciplíny, rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace • vysvětlí, s jakými metodami historik pracuje a porovná s metodami v jiných vědách • vysvětlí pojem pramen a uvede jejich typologii • vyjmenuje hlavní pomocné vědy historické a objasní jejich obsah • diskutuje o vztahu historie k jiným vědám • objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin	• význam historického poznání pro současnost • práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnosti využití • vznik historie jako vědy • rozdělení historie • historické metody • prameny • pomocné vědy historické • vztah historie k ostatním vědám • periodizace dějin	M, F, VV, Z, Č P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě
	2. Pravěk	• objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku • charakterizuje pojem archeologická kultura • vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti • zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	• geologická minulost Země • doba kamenná – paleolit mezolit neolit eneolit • doba bronzová • doba železná • naše země v pravěku • doba římská	Bi, Z, Ch, VV P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 4 Environmentální výchova P 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí

KVINTA	3. Starověk	• zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace • objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské a kulturní systémy • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	• staroorientální státy • Mezopotámie • Egypt • Indie • Čína • oblast Malé Asie – Chetie • oblast Syropalestiny – Fénicie, Izrael – biblická Palestina • oblast Íránu – Persie • antické Řecko • antický Řím • naše země a ostatní Evropa v době římské, civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice • kulturní přínos starověku	Č, Z, ZSV, VV, M, F P 3 Multikulturní výchova P 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů
SEXTA	4. Středověk (raný středověk)	• objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 11. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • vymezí specifika islámské oblasti • vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů pro východní Evropu	• stěhování národů • barbarské státy • raně středověké státy – franská říše, byzantská, arabská, počátky Francie, Anglie, Itálie, Svaté říše římské • křesťanství, papežství, císařství, boj o investituru • Normané a jejich vliv na vývoj západní a jižní Evropy • počátky státních útvarů na našem území – Sámova říše, Velká Morava • český přemyslovský stát • ostatní slovanské státy – Polsko, Kyjevská Rus, jižní Slované • kočovníci ve střední Evropě, vznik uherského státu • románská kultura	Č, Z, VV, ZSV P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě

SEXTA	5. Středověk (vrcholný středověk)	• definuje hospodářské a politické uspořádání středověké společnosti 11. – 15. století a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • použije vědomosti z předchozího studia a objasní význam tatarských a tureckých nájezdů pro vývoj Evropy a zánik byzantské říše	• venkovská a městská kolonizace • křížové výpravy • stoletá válka, její příčiny a důsledky • vznik španělské monarchie • svatá říše římská v období partikularismu • rozdrobená Itálie • Český stát za posledních Přemyslovců a za Lucemburků • Uherský stát, Polsko, Rusko v období vrcholného středověku • zánik Byzance, Osmanská říše • počátek kritiky církve a opravná hnutí • husitství • gotická vzdělanost	Č, Z, ZSV, VV P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí
	6. Středověk (pozdní středověk) a počátky novověku	• umí vysvětlit nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktický dopad • porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským mocensko-politickým změnám • popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský a světový vývoj	• velké zeměpisné objevy a jejich důsledky • renesance a humanismus • reformace • české země v době poděbradské, jagellonské • absolutismus ve Španělsku, nizozemská revoluce • absolutismus ve Francii • absolutismus v Rusku • Anglie v 16. století	Č, Z, ZSV, VV P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 3 Multikulturní výchova P 3.1 Základní problémy sociokulturních problémů
SEPTIMA	7. Novověk	• vymezí základní myšlenky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů • posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry • pochopí třicetiletou válku jako střet reformace a protireformace v souvislosti s hospodářským	• mnohonárodnostní habsburská monarchie ve střední Evropě • třicetiletá válka • české stavovské povstání • anglická revoluce • vrchol absolutismu ve Francii • Evropa po třicetileté válce – habsburská monarchie, svatá říše římská – vznik	Č, Z, ZSV, VV P 2 Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě

SEPTIMA		posunem ke kapitalistickému hospodaření, jako spor absolutismu s parlamentarismem • pochopí nutnost reforem a patentů, které podporují osvícenskou formu absolutismu	Pruska • osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josefa II. • Polsko – trojí dělení • Rusko za Petra Velikého • baroko • české baroko • rokoko	
	8. Novověk – vznik moderní občanské společnosti	• určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století • na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení • posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů • vysvětlí emancipační úsilí národů a jednotlivých společenských vrstev • vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů, • charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky • rozpozná její ekologická rizika	• klasicismus a empír • osvícenství • průmyslová revoluce v Anglii • vznik USA • velká francouzská revoluce • napoleonské války • Vídeňský kongres • Evropa po Vídeňském kongresu • myšlenkové proudy 19. století • vlna revolučních a národněosvobozených bojů ve 20. a 30. letech 19. století • romantismus • naše země v době předbřeznové • revoluční rok 1848 + české národní obrození	Č, VV, Z, ZSV P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí
	9. Svět v 2. polovině 19. století a vývoj evropských velmocí	• pochopí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace • objasní tendence vývoje české společnosti ve 2. polovině 19. století	• viktoriánská Anglie • sjednocení Itálie a Německa • Francie mezi císařstvím a republikou – Pařížská komuna • habsburská společnost v 2. polovině 19. století- vznik Rakouska - Uherska • občanská válka v USA • rozpad osmanské říše • Rusko za posledních Romanovců • věda a vynálezy – 2. průmyslová revoluce • realismus a historizující slohy • velmoci na konci století • mezinárodní vztahy před 1. světovou válkou	Č, Z, VV, F, ZSV P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí

OKTÁVA	10. Dějiny nové doby	- vysvětlí expanzivní záměry velmocí - vymezí základní znaky totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie - objasní podstatu a příčiny agresivní politiky - vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací levicových a protidemokratických sil - popíše a zhodnotí životní styl moderní evropské společnosti a zhodnotí význam masové kultury	- první světová válka - Češi a Slováci v 1. světové válce - ruské revoluce - vznik ČSR - svět po 1. světové válce – Pařížská mírová konference - vývoj Evropy a světa ve 20. letech 20. století - ČR ve dvacátých letech - světová hospodářská krize - vývoj Evropy a světa ve 30. letech 20. století - ČSR ve třicátých letech + rozbití ČSR - svět v předvečer 2. světové války - věda a kultura v meziválečném období	Č, Z, VV P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.1 Globalizační a rozvojové procesy P 2.4 Žijeme v Evropě
	11. Druhá světová válka	- objasní vývoj politických vztahů, které vedly k vyvolání války - dovede charakterizovat jednotlivé válečné oblasti a vývoj bojů na jednotlivých frontách - popíše přelomové události ve vývoji na frontě v Evropě a v Tichomoří - popíše techniku a vynálezy, které se objevily během bojů - vysvětlí pozici odboje, domácího i zahraničního - zdůrazní význam vzniku protihitlerovské koalice - popíše život v Protektorátu Čechy a Morava a 2. odboj - vysvětlí působení holocaustu na konkrétních příkladech - vysvětlí nutnost porážky německého nacismu	- fáze války - napadení Polska a válka v sedě - napadení SSSR - vstup USA do války - vývoj na východní frontě - přelom ve válce – stalingradská bitva - otevření druhé fronty v Evropě - vývoj na frontách v Tichomoří - diplomatická činnost a vznik protihitlerovské koalice - ukončení 2. světové války porážkou fašismu - osvobození a obnova Československa	Č, Z, VV, ZSV P 3 Multikulturní výchova P 3.1 Základní problémy sociokulturních problémů

OKTÁVA	12. Soudobé dějiny	• popíše vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho politická, vojenská a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • porovná způsob života a chování v nedemokratických režimech a v demokraciích • popíše postupné sjednocování Evropy na demokratických základech • vysvětlí vývoj třetího světa a rozpad kolonialismu • vysvětlí specifický vývoj Československa po 2. světové válce až do rozdělení	• bipolarita – přechod ke studené válce • vývoj v západní Evropě a USA • vývoj v socialistickém bloku • vývoj v ČSR, Pražské jaro, normalizace, sametová revoluce, cesta k EU	Č, Z, ZSV, VV P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 3 Multikulturní výchova P 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí
--------	--------------------	---	--	---

6.6 Zeměpis

6.6.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Geografie RVP G a obsah oboru Geologie RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a RVP G, Environmentální výchova a RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	2	2	-	-

Předmět je zařazen do 1. a 2. ročníku gymnázia. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Na předmět Zeměpis navazuje volitelný předmět Seminář ze zeměpisu:

ročník	septima	oktáva
hodinová dotace	2	2

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie a Geologie. Od ostatních předmětů v rámci výše uvedené vzdělávací oblasti se zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru.

Zeměpis v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s dějepisem, základy společenských věd, biologií, chemií, fyzikou a vychází z průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že k pochopení látky je třeba dostatečné množství znalostí,
- dokázal plně využívat základních geografických vyjadřovacích prostředků – map, mapových náčrtů, grafů, obrazové dokumentace.
- orientoval se ve všech zdrojích informací, kriticky informace zpracovával,
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice,
- chápal historické, politické i geografické podmínky pro život v různých lokalitách.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů a map) a internetu – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Obor vzdělávacích oblastí: ZEMĚPIS

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	1. Úvod do geografie	- vymezí objekt studia geografie - rozdělí geografii jako vědu - zhodnotí význam geografie pro společnost	- Země, příroda, člověk - krajinná sféra, rozdělení a význam geografie	P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí
	2. Mimoevropské regiony	- rozlišuje na konkrétních územních příkladech regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	- Severní Amerika - Latinská Amerika - Austrálie, Oceánie a Antarktida - Asie - Afrika	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě
	3. Země jako vesmírné těleso	porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	- postavení Země ve vesmíru - tvar a velikost Země - pohyby Země a jejich důsledky	
	4. Znázornění Země na mapách	- používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje geografické údaje	- geografická podstata map - obsah map - mapování a současné mapy - práce s mapou velkého měřítka	
	5. Přírodní sféra Země	- objasní základní principy členění zemského povrchu - rozliší složky a prvky FG sféry a rozpozná vztahy mezi nimi - porovná složení a strukturu jednotlivých sfér	- členění zemského povrchu - litosféra a geomorfologie - složení a struktura Země - zemské sféry - endogenní procesy - desková tektonika	P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí

KVINTA		• porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • analyzuje různé druhy poruch v zemské kůře • rozliší běžné typy hornin • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a jejich důsledky pro vytváření klimatických pásů • objasní velký a malý oběh vody • určí základní vlastnosti půdního profilu • rozlišuje základní typy půd • navrhne využití a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu • rozliší a charakterizuje hlavní biomy světa	• exogenní procesy • základní tvary zemského povrchu • základní typy hornin • atmosféra • složení a struktura atmosféry • všeobecná cirkulace atmosféry • počasí a podnebí • podnební pásy • skleníkový efekt, ozonová díra • hydrosféra • rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi • světový oceán • vodstvo pevnin • základní hydrologické charakteristiky • pohyb a význam vody v krajině • vliv lidské společnosti na hydrosféru • pedosféra • půdotvorní činitelé • složení a stavba půd • půdní profil • typy a druhy půd • rozlišení půd na Zemi • biosféra • zonalita a azonalita • hlavní biomy a jejich charakteristika • přírodní zóny	
SEXTA	6. Regionální geografie Evropy	• vymezí jednotlivé regiony Evropy • lokalizuje hlavní jádra a periférie evropských regionů • zařadí konkrétní přírodní lokality do jednotlivých oblastí Evropy • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží,	• Evropa jako součást Euroasie, hranice • přírodní poměry Evropy • historický a politický vývoj Evropy • Jižní Evropa – Portugalsko, Španělsko, Itálie, Řecko, ministáty JE • Západní Evropa – Francie, státy	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.1 Globalizační a rozvojové procesy P 2.4 Žijeme v Evropě

SEXTA		• povrch, podnebí a rozmístění vodstva v Evropě • popíše hospodářské aktivity Evropy na základě výskytu přírodního bohatství a zaměření obyvatelstva • vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé oblasti Evropy, určí státy těchto oblastí, vyhledá a vyjmenuje hlavní a nejdůležitější města těchto států • rozlišuje více zeměpisných podrobností hlavně o státech Střední Evropy • stanoví zvláštnosti a problémy týkající se evropského kontinentu	Beneluxu, Velká Británie, Irsko • Severní Evropa – Dánsko, Island, Norsko, Švédsko, Finsko, Pobaltské státy • Střední Evropa, Alpské státy – Německo, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Polsko, Slovensko, Maďarsko, Slovinsko • Jihovýchodní Evropa – Rumunsko, Bulharsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá Hora, Makedonie, Albánie • Východní Evropa – Bělorusko, Ukrajina, Moldavsko, Rusko – evropská část • evropské integrace	
	7. Regionální geografie České republiky	• vymezí polohu ČR • vyjmenuje a lokalizuje na mapě hlavní geomorfologické části ČR • lokalizuje na mapách hlavní vodní toky a vodní nádrže • zhodnotí nerostné zdroje a hospodářství • vymezí místní region, zhodnotí jeho přírodní, hospodářské a kulturní poměry	• poloha, rozloha, územní vývoj státu • přírodní podmínky – geomorfologické členění, vodstvo, ochrana přírody • obyvatelstvo a sídla • hospodářství – průmysl a zemědělství • doprava v ČR • zahraniční obchod a cestovní ruch • politický systém, administrativní dělení • oblasti ČR • Moravskoslezský kraj • Krnovsko	P 4 Environmentální výchova P 4.3 Životní prostředí regionu a České republiky
	8. Socioekonomická geografie	• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst a pohyb • dokáže vysvětlit, jaké přírodní a hospodářské podmínky ovlivňují vznik sídel • určí hlavní světová seskupení obyvatel a ukáže je na mapě, vyjmenuje největší světová města • určí a lokalizuje na tematických mapách jádrové a periferní oblasti světového hospodářství • vyjmenuje hlavní hospodářské integrace světa	• geografie sídel a obyvatelstva • geografie zemědělství • geografie průmyslu • geografie dopravy • geografie služeb a obchodu • geografie cestovního ruchu • ekonomická spolupráce států světa – ekonomické integrace • Evropská Unie • politické integrace států světa	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.1 Globalizační a rozvojové procesy P 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky P 2.4 Žijeme v Evropě

SEXTA		• rozlišuje a porovnává státy světa z hlediska svrchovanosti, podle geografické polohy a podle kritérií vzájemné odlišnosti a podobnosti • pojmenuje a přiměřeně analyzuje současné globální problémy lidstva	• Organizace spojených národů • rozdělení států světa podle různých kritérií • podle – polohy rozlohy počtu obyvatel státního zřízení formy vlády správního členění vyspělosti státu • globální problémy současnosti	
-------	--	--	---	--

6.7 Matematika

6.7.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	4	4	4	4

Na předmět navazuje volitelný předmět Cvičení z matematiky.

ročník	septima	oktáva
hodinová dotace	2	2

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje matematické vědomosti studentů ovládnutím požadovaného matematického aparátu, elementů matematického myšlení, vytvářením hypotéz a deduktivních úvah. Spočívá v osvojení schopností formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace.

Maturitní zkoušku lze skládat ve společné části jako její volitelnou složku a v profilové části.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Podpora matematických soutěží (Matematická olympiáda, Matematický klokan, korespondenční semináře) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu, k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz, jejich ověřování nebo vyvracení
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci poznatků
- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu
- užíváním moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledku
- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti.

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	1. Číselné obory	- vysvětlí vztahy mezi číselnými obory - odhaduje výsledky numerických výpočtů, efektivně je provádí a účelně využívá kalkulátorů - provádí správně matematické operace v jednotlivých číselných oborech - chápe rovnost a nerovnost čísel, číselných výrazů	- obor čísel přirozených, celých, racionálních, iracionálních, reálných - početní operace v číselných oborech - umocňování, odmocňování, usměrňování zlomků - odhady a zaokrouhlování výsledků, práce s kalkulátorem - absolutní hodnota čísla - rovnost a nerovnost, jejich vlastnosti	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (průběžně po celou dobu studia) P 1.3 Sociální komunikace (průběžně po celou dobu studia) P 1.5 Spolupráce a soutěž (průběžně po celou dobu studia)
	2. Teorie množin	- umí používat konstanty a proměnné k zápisu slovního textu - provádí správně operace s množinami, využívá množin při řešení úloh - pracuje s intervaly, aplikuje jejich geometrický význam	- množiny, základní množinové pojmy - operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl, doplněk) - Vennovy diagramy - interval, operace s intervaly - číselná osa	
	3. Výroky, výroková logika	- pracuje správně s výroky, umí je negovat - chápe správně význam logických spojek a kvantifikátorů, umí určovat pravdivost výrokových formulí - rozumí logické stavbě matematické věty - vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět - presně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje	- výrok a jeho pravdivostní hodnota - výroky o počtu prvků, obecný a existenční kvantifikátor - operace s výroky (negace, konjunkce, disjunkce, ekvivalence, implikace), výrokové formule - axiom, definice, věta, obrácená věta - důkaz přímý, důkaz sporem	

KVINTA	4. Teorie čísel	• užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel	• zápis čísel ve tvaru $a \cdot 10^k$, operace s čísly v tomto tvaru • znaky dělitelnosti • prvočísla, čísla složená • základní věta aritmetiky • největší společný dělitel, nejmenší společný násobek	F – jednotky soustavy SI a jejich násobky
	5. Algebraické výrazy	• určí hodnotu výrazu • provádí operace s mnohočleny, rozkládá je na součin vytýkáním nebo užitím vzorců • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy s nimi • upravuje lomené výrazy, provádí s nimi početní operace, určuje jejich definiční obor • vyjádří neznámou ze vzorce a aplikuje tuto dovednost v ostatních předmětech (fyzika)	• proměnná, výraz, hodnota výrazu • mnohočleny a operace s nimi (sčítání, násobení, dělení) • rozklad mnohočlenů na součin vytýkáním a užitím vzorců $(a + b)^2$, $a^2 - b^2$, $(a + b)^3$, $a^3 - b^3$ • mocniny a přirozeným, celým a racionálním exponentem, výrazy s odmocninou • lomené výrazy, jejich krácení, rozšiřování, početní operace s lomenými výrazy (sčítání, násobení, dělení) • definiční obor lomených výrazů a výrazů s odmocninou • vyjádření neznámé ze vzorce	
	6. Rovnice, nerovnice a jejich soustavy	• řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy • v jednodušších případech diskutuje o řešitelnosti nebo počtu řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení • geometricky interpretuje a graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • řeší slovní úlohy aplikací rovnic a jejich soustav	• lineární rovnice a nerovnice • kvadratická rovnice a nerovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec) • rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru • rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou, iracionální rovnice • soustavy lineárních rovnic – metoda substituční, sčítací, grafická • soustavy lineárních nerovnic soustavy rovnice lineární a kvadratické	

KVINTA	7. Planimetrie	• správně používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů, na základě vlastností třídí útvary • využívá náčrt při řešení problému • řeší konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem či možností dopočtu délek • řeší planimetrické problémy motivované praxí • řeší konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti	• základní pojmy – bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovina, polorovina, konvexní a nekonvexní útvar, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh • polohové vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžnost, rovnost, kolmost, průsečík) • metrické vlastnosti rovinných útvarů (délka, vzdálenost, odchylka) • dvojice úhlů – vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné • trojúhelník – rovnostranný, rovnoramenný, obecný, pravoúhlý, střední příčka, výška, těžnice trojúhelníku, shodnost a podobnost trojúhelníků, Pythagorova věta, Euklidovy věty • čtyřúhelník – rovnoběžník, lichoběžník, kosodélník, kosočtverec, obdélník, čtverec • mnohoúhelník, pravidelný mnohoúhelník • kružnice, kruh a jeho části, vzájemná poloha přímky a kružnice, dvou kružnic – tečna, sečna, vnější přímka, tětiva, oblouk kružnice, středový a obvodový úhel, Thaletova věta • obsahy a obvody rovinných útvarů • množiny bodů dané vlastnosti – Thaletova kružnice, zorný úhel úsečky, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku • konstrukční úlohy • zobrazení v rovině – shodná zobrazení (středová a osová souměrnost, posunutí, otočení), podobná zobrazení (stejnolehlost) • konstrukční úlohy na využití shodných zobrazení a stejnolehlosti	DG Estetická (výtvarná) výchova
--------	----------------	---	--	------------------------------------

SEXTA	8. Funkce	• formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • načrtne grafy funkcí v základním i posunutém tvaru, určí jejich vlastnosti, definiční obor, obor hodnot • modeluje závislost reálných dějů pomocí známých funkcí, řeší s jejich využitím aplikační úlohy	• pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce • vlastnosti funkce – funkce rostoucí, klesající, prostá, monotónní, periodická, omezená, maximum a minimum funkce, sudá a lichá funkce • lineární funkce – definice, graf, vlastnosti, funkce konstantní, funkce přímé úměry • funkce absolutní hodnota, s absolutními hodnotami – graf funkce • funkce lineární lomená – nepřímá úměrnost, graf, vlastnosti funkce, racionální a polynomické funkce • kvadratická funkce – definice, graf, vlastnosti, využití grafů při řešení kvadratických rovnic a nerovnic • mocninné funkce – s přirozeným, celým a racionálním exponentem, inverzní funkce, funkce druhá, třetí a n-tá odmocnina, algebraické výrazy s mocninami a odmocninami a jejich úpravy • exponenciální funkce – definice, graf, vlastnosti, exponenciální rovnice, jednoduché nerovnice • logaritmické funkce – definice, graf, vlastnosti, logaritmus, věty o logaritmech, přirozený a dekadický logaritmus, logaritmické rovnice a nerovnice • oblouková míra a orientovaný úhel, velikost úhlu v míře obloukové a stupňové	F
-------	-----------	---	--	---

SEXTA			• goniometrické funkce sin, cos, tg, cotg, jejich vlastnosti, grafy, vztahy mezi nimi, goniometrické rovnice, goniometrické vzorce a úpravy výrazů s goniometrickými funkcemi • trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníka – sinová a kosinová věta a jejich užití	
	9. Stereometrie	• správně používá geometrické pojmy • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles nebo jejich průnik s přímkou • určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení prostorového problému • aktivně ovládá vzorce pro objemy a povrchy těles • řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky planimetrie ve stereometrii • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů	• volné rovnoběžné promítání • polohové vlastnosti – vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, tří rovin, rovinné řezy těles • metrické vlastnosti – odchylka přímek, vzdálenost bodu od přímky, od roviny, vzdálenost přímek a rovin • tělesa - hranol, válec, jehlan, kužel, koule komolý jehlan a kužel, mnohostěny – základní pojmy a vlastnosti • povrchy a objemy těles - aplikační úlohy	DG
SEPTIMA	10. Posloupnosti a řady	• chápe pojem posloupnosti, vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí, ovládá určení posloupnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech, zvláště ve finanční matematice • vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupnosti a umí je využít při výpočtech limit • vysvětlí pojem nekonečná řada a její součet, zná podmínku konvergence nekonečné řada a určí její součet	• pojem posloupnosti • určení posloupnosti (vzorcem pro n-tý člen • a rekurentně) • vlastnosti posloupnosti, graf posloupnosti • matematická indukce • aritmetická a geometrická posloupnost – vlastnosti a užití • finanční matematika • limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost, základní věty o limitách posloupnosti • nekonečná geometrická řada a její součet	

SEPTIMA	11. Vektorová algebra	- vysvětlí zavedení soustavy souřadnic v rovině, v prostoru - aplikuje výpočty vzdálenosti bodů a středů úsečky v úlohách - používá operace s vektory a využívá je v úlohách - aplikuje skalární, vektorový a smíšený součin v úlohách	- souřadnice bodu v rovině, v prostoru, vzdálenosti bodů, střed úsečky - orientovaná úsečka a vektor - souřadnice vektoru, velikost vektoru, posunutí soustavy souřadnic - sčítání vektorů a násobení vektorů reálným číslem - lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost vektorů - skalární, vektorový a smíšený součin vektorů - odchylka dvou vektorů	
	12. Analytická geometrie lineárních útvarů	- užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, přímky v prostoru, vyjádření roviny a rozumí geometrickému vyjádření koeficientů - rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvech v rovině a v prostoru - rozvíjí svoji geometrickou představivost náčrtem situace řešených úloh - využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh	- rovnice přímky v rovině a v prostoru, parametrické vyjádření přímky, obecná rovnice přímky, směrnicový tvar rovnice přímky - rovnice roviny, parametrické vyjádření roviny, obecná rovnice roviny - polohové vztahy v rovině a prostoru (poloha bodu a přímky, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin) - metrické vztahy v rovině a prostoru (vzdálenost dvou bodů, bodu od přímky, bodu od roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylka dvou přímek, přímky od roviny, dvou rovin)	
	13. Kuželosečky (analytická geometrie kvadratických útvarů)	- využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření - z analytického vyjádření určí konkrétní kuželosečku a její základní údaje - řeší úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky či vzájemnou polohu dvou kuželoseček (podle znaménka diskriminantu kvadratické rovnice) - určí rovnici tečny ke kuželosečce (tečnu vedenou bodem dotyku, tečnu z bodu)	- kružnice, elipsa, hyperbola, parabola – základní vlastnosti (střed, vrchol, ohniska, osa, poloosa, excentricita, řídící přímka, parametr), konstrukce kuželosečky - středový (vrcholový) a obecný tvar rovnice - kuželosečky - vzájemná poloha přímky a kuželosečky, dvou kuželoseček - tečna kuželoseček, její rovnice	

SEPTIMA	14. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika	• řeší reálné problémy s kombinatorickým zaměřením • upravuje výrazy a řeší rovnice a nerovnice s faktoriály a kombinačními čísly • chápe pojmy kombinace, variace, permutace a aktivně ovládá vzorce pro počty těchto skupin (bez opakování prvků) • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti • volí vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat • čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v souborech vzhledem k odlišným charakteristikám • diskutuje a kriticky zhodnocuje statistické informace, vyhodnocuje závěry a vytváří předpovědi (hypotézy)	• základní kombinatorické pravidlo (pravidlo součtu a součinu) • variace, permutace a kombinace bez opakování • faktoriál, výrazy s faktoriálem, rovnice a nerovnice s faktoriálem • kombinační čísla a jejich vlastnosti, výrazy, rovnice a nerovnice s kombinačními čísly • binomická věta, Pascalův trojúhelník • náhodný pokus, náhodný jev, pravděpodobnost náhodného jevu • pravděpodobnost sjednocení a průniku dvou náhodných jevů, nezávislost jevů • práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích • statistika - statistická jednotka, znak, soubor • charakteristiky polohy a variability (aritmetický, geometrický, harmonický a vážený průměr, modus, medián, rozptyl, směrodatná odchylka)	P 5 Mediální výchova P 5.3 Uživatelé
OKTÁVA	15. Komplexní čísla	• umí znázornit komplexní číslo v algebraickém tvaru v Gaussově rovině • chápe souvislost algebraického tvaru s goniometrickým a umí je vzájemně převádět • provádí početní operace v obou tvarech komplexních čísel, aplikuje Moivreovu větu • chápe potřebu zavedení komplexních čísel pro řešení kvadratických rovnic se záporným diskriminantem • umí řešit jednoduché binomické rovnice	• obor komplexních čísel (C), definice komplexního čísla • algebraický tvar komplexního čísla, početní operace s komplexními čísly – sčítání, násobení, dělení, absolutní hodnota komplexního čísla • komplexní čísla jako body Gaussovy roviny • goniometrický tvar komplexního čísla, součin a podíl komplexních čísel v goniometrickém tvaru, Moivreova věta • řešení rovnic v oboru komplexních čísel – kvadratické rovnice s reálnými koeficienty, s komplexními koeficienty, binomické rovnice	

OKTÁVA	16. Diferenciální počet	• chápe pojem limita funkce v bodě • ovládá výpočet jednoduchých limit • umí z grafu odhadnout limity v nevlastních bodech a nevlastní limity • zná zpaměti derivace elementárních funkcí a vzorce pro derivaci součtu, součinu a podílu funkcí • umí derivovat jednodušší složené funkce • umí určit intervaly monotónnosti a lokální extrémy funkcí • vyřeší průběh jednodušších spojitých funkcí s využitím výpočtů definičního oboru, průsečíků s osami a lokálních extrémů • řeší jednoduché slovní úlohy, ve kterých se požaduje nalezení extrému	• elementární funkce, základní vlastnosti funkcí • okolí bodu, spojitost funkce v bodě, spojitost funkce v intervalu • limita funkce v bodě, v nevlastním bodě, • limita vlastní, nevlastní, užití limity • derivace funkce v bodě, geometrický a fyzikální význam derivace • derivace elementárních funkcí, derivace součtu, součinu, podílu funkcí, derivace složené funkce, druhá derivace • průběh funkce • užití diferenciálního počtu – tečna ke grafu funkce, derivace implicitní funkce, l'Hospitalovo pravidlo	
	17. Integrální počet	• ovládá pojem primitivní funkce k dané funkci • zná zpaměti a umí aplikovat základní vzorce a pravidla pro výpočet neurčitých integrálů • vypočte jednoduché určité integrály vhodnými metodami • umí vypočítat jednoduché obsahy množin a objemy rotačních těles použitím určitého integrálu • chápe nejjednodušší fyzikální aplikace určitého integrálu	• primitivní funkce, základní vzorce pro primitivní funkce • neurčitý integrál - integrační metody – metoda per partes, metoda substituční • určitý integrál – výpočet určitého integrálu • užití určitého integrálu – výpočet obsahu rovinného obrazce, výpočet objemu rotačního tělesa, fyzikální aplikace určitého integrálu	

6.8 Fyzika

6.8.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení:

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Fyzika a její aplikace RVP G. Z části se realizují tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G a Environmentální výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	2	2	3	2

Ve třetím ročníku je jedna hodina týdně vyčleněna na laboratorní cvičení, třída se dělí na skupiny. Náplň laboratorních cvičení je volena tak, aby odpovídala materiálovému vybavení školy a byla v souladu s bezpečnostním řádem fyzikální laboratoře.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna a laboratoř. Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z fyziky (pro septimu a oktávu). Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Předmět Fyzika pomáhá žákům uvědomovat si svoji existenci jako součást přírody a vesmíru. Žáci mají získat představu o základních fyzikálních, fyzikálně-chemických a biofyzikálních dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv fyzikálních dějů na životní prostředí. Předmět učí žáky hledat a poznávat fyzikální fakty, zkoumat souvislosti mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování.

Žák je veden k tomu, aby:

- porozuměl podstatě vědeckého zkoumání,
- formuloval fyzikální problém, hledal odpověď na něj, upřesňoval řešení tohoto problému,
- se naučil chápat fyzikální stránku dění v přírodě a dokázal spojit výsledky svých pozorování a teorie,
- nalézal souvislosti mezi fyzikálním, chemickým a biologickým pohledem na přírodu, předvídal průběh studovaných přírodních procesů na základě znalostí obecných přírodovědných zákonů
- využíval prostředků moderních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti a používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů,
- při provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů (především v laboratorních cvičeních) podle individuálního nebo týmového plánu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislosti mezi nimi,
- předvídal možné dopady praktických aktivit lidí na přírodní prostředí, je veden k ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k tomu, aby se dokázali přiměřeně odborně vyjadřovat – kompetence komunikativní.

- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři a vede žáky k tomu, aby tato pravidla respektovali i mimo školu, zvláště při práci s elektrickým proudem – kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k řešení problémů zadaných jednotlivcům i skupinám – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů a kompetence sociální.
- Učitel vede žáky k zasvěcené diskusi při řešení zadaných problémů – kompetence komunikativní a kompetence sociální.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence občanské a kompetence sociální.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Obor vzdělávacích oblastí: FYZIKA

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	1. Fyzikální veličiny a jejich měření	- rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh - získává představu o významu grafických informací a tvořivě je zpracovává - měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	- početní operace se skaláry – reálnými čísly - vyjádření násobných jednotek pomocí mocnin 10-ti a příslušných předpon - početní operace s vektory, které leží na jedné přímce nebo jsou na sebe kolmé - grafické znázornění vektorů a operací s nimi - soustava fyzikálních jednotek – mezinárodní soustava jednotek SI - absolutní a relativní odchylka měření	
	2. Pohyb těles a jejich vzájemné působení.	- uvědoměle rozlišuje mezi rovnoměrným, rovnoměrně zrychleným a rovnoměrným pohybem po kružnici - užívá základní kinematické vztahy a jejich grafické vyjádření při popisu pohybů rovnoměrných, rovnoměrně zrychlených a pohybů z nich složených - dokáže propojit grafické a početní řešení - chápe rozdíl mezi zrychlením přímočarého pohybu a pohybu po kružnici a popíše vznik rovnoměrného pohybu po kružnici - určí v konkrétních situacích síly působící na těleso a určí jejich výslednici - propojí poznatky o silách s poznatky o vektorech, správně interpretuje získané výsledky a tvořivě spojí obecné s konkrétním - využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles	- kinematika pohybu – vztažná soustava, poloha tělesa a změna jeho polohy, rychlost a zrychlení tělesa - dynamika pohybu – hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon - inerciální soustava, hybnost tělesa; tlak a tlaková síla; třecí síla, odstředivá a dostředivá síla	M – úpravy a řešení rovnic a jejich grafická řešení P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P 1.4 Morálka všedního dne

KVINTA		• dokáže popsat a vysvětlit projevy gravitační síly jako projev působení a existence gravitačního pole a rozvíjí tak abstraktní myšlení • využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • rozumí rozdílu mezi působením sil na hmotný bod a tuhé těleso • vnímá potřebu zavedení momentových veličin • v konkrétních příkladech určí momenty sil působící na těleso	• gravitační síla • gravitační pole, jeho projevy a jeho popis • práce, energie, výkon • souvislost změny mechanické energie s prací • zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie • posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa. • moment síly, moment setrvačnosti •	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě
SEXTA	3. Stavba a vlastnosti látek	• objasní souvislosti mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich částicovou strukturou • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin • využívá je k řešení praktických problémů	• kinetická teorie látek. – charakter pohybu a interakcí částic v látkách různých skupenství • termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo • první a druhý termodynamický zákon • různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech • děje v plynech • normálové napětí, Hookův zákon • povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy • součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin • skupenské a měrné skupenské teplo	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.4 Morálka všedního dne P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí P 5 Mediální výchova P 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií
	4. Mechanické kmitání a vlnění	• popíše vznik harmonického pohybu • analyzuje jeho průběh • objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	• kmitání mechanického oscilátoru a jeho perioda a frekvence • postupné vlnění • stojaté vlnění • vlnová délka a rychlost vlnění • zvuk, jeho hlasitost a intenzita	
SEPTIMA	5. Elektromagnetické jevy	• porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant • používá správné symboliky ke znázornění pole • získané poznatky propojí s poznatky o gravitačním poli	• elektrický náboj, elektrické pole – elektrický náboj a jeho zachování • intenzita elektrického pole • elektrické napětí	P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.1 Globalizační a rozvojové procesy

SEPTIMA		• využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení • porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v různých prostředích	• kondenzátor • elektrický proud v látkách • Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod • elektrický odpor • elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu • polovodičová dioda • pole magnetů a vodičů s proudem • magnetická indukce a indukované napětí • harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence výkon střídavého proudu generátor střídavého proudu • elektromotor • transformátor • elektromagnetická vlna • spektrum elektromagnetického záření • vlnové vlastnosti světla – šíření a rychlost světla v různých prostředích • stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti	P 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky P 2.4 Žijeme v Evropě P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí
OKTÁVA	6. Světlo	• využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětu jednoduchými optickými systémy	• zákony odrazu a lomu světla • index lomu • optické spektrum • interference světla • optické zobrazování – zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle • zobrazení lomem na tenkých čočkách • zorný úhel • oko jako optický systém • lupa	

OKTÁVA	7. Mikrosvět	• využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů • posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních i výstupních částic i energetické bilance • využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek • navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými způsoby záření	• kvanta a vlny – foton a jeho energie • korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic • atomy – kvantování energie elektronů v atomu • spontánní a stimulovaná emise záření • laser • jaderná energie • syntéza a štěpení jader atomů • řetězová reakce • jaderný reaktor	P 4 Environmentální výchova P 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí P 4.2 Člověk a životní prostředí P 4.3 Životní prostředí regionu a České republiky
--------	--------------	---	---	---

6.9 Chemie

6.9.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Chemie a její aplikace RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G a Environmentální výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	3	2	2	-

V kvintě je jedna hodina týdně vyčleněna na laboratorní cvičení, třída se dělí na skupiny. Náplň laboratorních cvičení je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z chemie a Seminář Analytická chemie (pro oktávu). Žáci dále mohou zvolit předmět Seminář z chemie od septimy.

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Ve vyučování chemii mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury a periodické soustavy prvků – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel zadává chemické úlohy a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede diskusi nad řešeními, hledání řešení, k prezentaci vlastních postupů – kompetence komunikativní, sociální, personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Obor vzdělávacích oblastí: **CHEMIE**

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	1. Obecná chemie	• vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů • rozliší jednotlivé typy vzorců (molekulový, stechiometrický, strukturní, elektronový, geometrický, racionální) • vysvětlí pojem oxidační číslo, určí oxidační čísla jednotlivých prvků ve sloučeninách • vysvětlí pojem elektronegativita • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • objasní vznik chemické vazby • využívá znalosti o chemických vazbách k předvídání některých vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • rozliší různé typy chemických reakcí • předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek • využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů • vysvětlí princip acidobazických a redoxních reakcí • vyrovná chemickou rovnici • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů (popíše přípravu roztoku o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic, pH atd.)	• bezpečnost práce v chemii • klasifikace a struktura látek (pojmy atom, molekula, ion, prvek, izotop, nuklid, sloučenina) • názvosloví anorganických sloučenin • stavba atomu (jádro, obal, orbital, kvantová čísla, pravidla o zaplňování orbitalů, přirozená a umělá radioaktivita) • periodická soustava prvků (skupiny, periody, elektronová konfigurace) • chemická vazba (kovalentní, polární, nepolární, iontová, koordinačně-kovalentní, kovová, slabé interakce) • soustavy • chemické reakce • základy reakční kinetiky (rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost) • základy termochemie (endotermický a exotermický děj, termochemické zákony) • teorie kyselin a zásad (pojmy kyselina a zásada, amfoterní látka, neutralizace, pH) • veličiny a výpočty v chemii	M – logaritmus F – kvantová čísla, radioaktivita P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (průběžně)

KVINTA	2. Anorganická chemie	• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • zapíše elektronovou konfiguraci prvků • uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění • popíše vlastnosti vody a její význam, zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • vysvětlí pojmy alotropie, polymorfie, izomorfie a uvede příklady látek • využívá vybrané metody identifikace minerálů	• vodík • s-prvky • p-prvky • surovinové zdroje • vzduch	P 4 Environmentální Výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí Z – hydrosféra, litosféra, atmosféra Bi
	3. Anorganická chemie	• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • uvede vlastnosti železa a popíše jeho výrobu, využití	• s-prvky • p-prvky • d-prvky • f-prvky • surovinové zdroje • průmyslová výroba a životní prostředí • průmyslová výroba v ČR	P 4 Environmentální Výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí P 4.3 Životní prostředí regionu a ČR
SEXTA	4. Organická chemie	• zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • porovná vlastnosti jednoduché, dvojně a trojně vazby • vysvětlí pojem izomerie a uvede jednotlivé typy • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví • zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • popíše princip substituce, adice, eliminace a přesmyku, aplikuje jejich mechanismus na konkrétní příklady reakcí	• úvod do organické chemie (vlastnosti organických sloučenin, vzorce, izomerie, reakce, štěpení vazby) • uhlovodíky: • alkany a cykloalkany – konformace, SR • alkeny – izomerie, AE, Markovnikovo pravidlo, polymerace • alkadieny – polymerace • alkyny • areny – aromatický charakter, delokalizace elektronů, SE • zdroje uhlovodíků	P 4 Environmentální Výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí P 4.3 Životní prostředí ČR Z – ropa M – izomerie – kombinatorika

SEPTIMA	5. Organická chemie	• charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich zástupce, zhodnotí jejich zdroje, využití a vliv na ŽP • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy • využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí • vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu • přiřadí heterocykly k jednotlivým typům derivátů uhlovodíků • uvede význam heterocyklů • vysvětlí pojem polymery a uvede princip jejich vzniku • jmenuje některé významné polymerní sloučeniny • rozdělí léčiva dle jejich účinku	• deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, nitrosloučeniny, aminosloučeniny, alkoholy a fenoly, ethery, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin) • heterocykly • syntetické makromolekulární látky • léčiva	Bi - léčiva, aminokyseliny Výchova ke zdraví – léčiva ZSV – drogy P 4 Environmentální výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí
	6. Biochemie	• objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce • zhodnotí funkci látek, jejich význam pro organismy • rozliší vitaminy rozpustné v tucích a ve vodě • popíše základní metabolické procesy	• izoprenoidy • lipidy • sacharidy • bílkoviny • nukleové kyseliny	Bi - trávení, metabolismus, genetika, nukleové kyseliny

6.10 Biologie

6.10.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Biologie RVP G, část oboru Výchova ke zdraví RVP G a částečně obor Geologie RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G a Environmentální výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	3	2	2	2

V kvintě je jedna hodina za týden vyčleněna na laboratorní cvičení, třída se dělí na skupiny.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna a laboratoř.

Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z biologie v septimě a oktávě.

Ve vyučování biologii mají žáci získat představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, seznámí se se základy evoluce a základy biologického systému. Důraz je kladen na molekulovou a biochemickou podstatu a na problémy související s ochranou životního prostředí.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- se orientoval v základních formách živé a neživé přírody,
- chránil přírodu a životní prostředí,
- chápal důsledky lidské činnosti na všechny formy živé i neživé přírody díky molekulové podstatě dějů,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů, ...) – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Žáci v průběhu studia řeší projektové úkoly na zadané nebo zvolené téma, výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Obor vzdělávacích oblastí: **BIOLOGIE**

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	1. Obecná biologie	• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • objasní strukturu a funkci organel prokaryotních buněk a jejich životní projevy • charakterizuje bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby • objasní strukturu a funkci organel eukaryotních buněk a jejich životní projevy • charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	• obecná charakteristika organismů • stavba a funkce prokaryot • bakterie, sinice, přehled významných zástupců • stavba eukaryotní buňky, funkce organel, buněčný cyklus, • dělení buňky • stavba a funkce virů • přehled významných zástupců virů	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.3 Sociální komunikace (průběžně) P 1.5 Spolupráce a soutěž (průběžně) P 4 Environmentální výchova P 4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí P 4.2 Člověk a životní prostředí P 5 Mediální výchova P 5.1 Média a mediální produkce (průběžně)
	2 Biologie rostlin	• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní principy rozmnožování rostlin • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • porovná společné a rozdílné vlastnosti „nižších“ a „vyšších“ rostlin • pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty • biomasy a možnosti jejich využití v různých odvětvích lidské činnosti • vysvětlí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• morfologie a anatomie rostlin • fyziologie rostlin • rozmnožování, růst a vývin rostlin • systém a evoluce rostlin • nižší rostliny • vyšší rostliny • rostliny a prostředí	P 4 Environmentální výchova P 4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí P 4.2 Člověk a životní prostředí

KVINTA	3. Biologie hub	• vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů • pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	• stavba a funkce hub • stavba a funkce lišejníků • přehled významných zástupců	P 4 Environmentální Výchova P 4.2 Člověk a životní prostředí
SEXTA	4. Biologie živočichů	• charakterizuje prvky a rozpozná jejich významné zástupce, zhodnotí jejich možný negativní i pozitivní význam • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich zástupce • popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů • pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky strunatců a jejich zástupce • popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů • pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • charakterizuje základní typy chování živočichů • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• jednobuněční - prvoci • mnohobuněční živočichové - bezobratlí • morfologie, anatomie a fyziologie bezobratlých • rozmnožování bezobratlých • systém a evoluce bezobratlých • bezobratlí a prostředí • strunatci • morfologie, anatomie a fyziologie strunatců • rozmnožování strunatců • systém a evoluce strunatců • etologie strunatců • strunatci a prostředí	P 4 Environmentální Výchova P 4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí P 4.2 Člověk a životní prostředí

SEPTIMA	5. Vznik a vývoj živých soustav	• porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi • vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci • podle předloženého schématu popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka	• vznik a vývoj živých soustav, biogeneze • evoluční vývoj organismů, darwinismus • fylogenetický vývoj člověka	P 3 Multikulturní výchova P 3.2 Psychosociální aspekty interkulturality
	6. Biologie člověka	• využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • orientuje se ve svých emocích a potřebách • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• stavba a funkce opěrné a pohybové soustavy, soustavy látkové přeměny, regulační soustavy a rozmnožovací soustavy • ontogeneze člověka • životní styl a zdraví • základy první pomoci	VO Výchova ke zdraví, okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno VO Výchova ke zdraví, okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno VO Výchova ke zdraví, okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí – integrováno P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
OKTÁVA	7. Genetika a proměnlivost	• využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	• molekulární základy dědičnosti, dědičnost a proměnlivost • genetika člověka, genetika populací	
	8. Ekologie	• používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy • popíše a na příkladech objasní základní způsoby ochrany přírody v ČR	• základní ekologické pojmy, podmínky života • biosféra a její členění • ochrana životního prostředí v ČR	P 4 Environmentální výchova P 4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí P 4.2 Člověk a životní prostředí P 4.3 Životní prostředí regionu a ČR

6.11 Informatika

6.11.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Předmět pokrývá oblast Informační a komunikační technologie podle požadavků uvedených v RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	1	2	-	-

Na předmět navazuje volitelný předmět Informatika a výpočetní technika v septimě a oktávě.

Výchovné a vzdělávací strategie

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- při řešení úkolů využívají žáci různé informační zdroje, na úkolech spolupracují s ostatními žáky tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech
- žáci se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou – kompetence k učení
- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více vyučující v roli konzultanta
- žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce – kompetence k řešení problémů
- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii) – kompetence komunikativní
- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram, ap.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný – kompetence sociální
- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, atd.) – kompetence občanské
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu nebo jinými cestami
- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít IVT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst – kompetence pracovní

Vzdělávací oblast: **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Obor vzdělávací oblasti: **INFORMATIKA**

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA	1. Informatika a software	- ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT - využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh	- vymezení teoretické a aplikované informatiky - funkce operačních systémů a programových aplikací, uživatelské prostředí	P 1 Osobnostní a sociální výchova – průběžně P 1.1 Poznání a rozvoj vlastní osobnosti
	2. Ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT	orientuje se v možnostech uplatnění ICT	ochrana zdraví, možnosti využití prostředků ICT handicapovanými osobami	P 1 Osobnostní a sociální výchova – průběžně P 1.3 Sociální komunikace
	3. Hardware	- rozpozná většinu součástí počítače, jejich periférií a souvisejících zařízení - porovnává jednotlivá zařízení podle nejdůležitějších parametrů - dodržuje zásady správného používání a ošetřování techniky	- funkce a porovnání parametrů jednotlivých součástí počítače: procesor, operační paměť, pevný disk, optické mechaniky a média, základní deska, grafické a zvukové karty, zdroj - funkce, popis činnosti a parametry klávesnice, myši, monitoru, tiskárny, skeneru, digitálního fotoaparátu, paměťových medií a základních síťových prvků - principy fungování, digitální záznam informací, - propojení počítače s dalšími (digitálními) zařízeními	P 1 Osobnostní a sociální výchova – průběžně P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
	4. Údržba a ochrana dat	organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití	správa souborů a složek, komprese, antivirová ochrana, firewall, zálohování dat	
	5. Pokročilá práce s textovým editorem	- vytváří a upravuje vícestránkové textové dokumenty - používá různé druhy stylů pro úpravu dokumentů - rozšiřuje textový dokument o obsah a rejstřík - propojuje textový dokument s databází	- struktura textového dokumentu - definování a použití stylů - obsah, rejstřík - hromadná korespondence	P 5 Mediální výchova P 5.1 Média a mediální produkce – průběžně P 5.2 Mediální produkty a jejich významy

KVINTA	6. Prezentace	• principy úspěšné prezentace • příprava podkladů pro prezentaci • nástroje pro tvorbu prezentace • vytvoření a nastavení prezentace • zásady zpracování počítačové prezentace	• zásady úspěšné prezentace (příprava obsahu, techniky a místnosti, srozumitelný přednes a výklad, kontakt s posluchači, přiměřená délka prezentace) • najít a vytvořit poklady pro prezentaci • příprava (rastrové) obrázků ve vhodném formátu a rozlišení • dodržování zásady zpracování počítačové prezentace (kontrastní barvy, velká písma, stručné texty, využívání obrázků, grafů a schémat, používat titulní stránku a stránku s údaji o autorovi) • vytváření počítačové prezentace na zadané téma, vytváření snímku a animací	P 5 Mediální výchova P 5.2 Mediální produkty a jejich významy P 5.3 Uživatelé P 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií
	7. Pokročilejší práce v tabulkovém kalkulátoru	• ovládá základní funkce tabulkového editoru • zvládá tvorbu jednoduchých aplikací tabulkového editoru • zvládá tvorbu grafů funkcí	• princip a syntaxe funkcí • použití formulářových ovládacích prvků • pokročilá nastavení grafů	F – zpracování fyzikálních vzorců do aplikací, M – průběhy funkcí
	8. Digitální svět a multimédia	• orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe • rozpozná základní formáty multimediálních souborů • přehrává zvuk a video pomocí multimediálních aplikací • pořizuje záznam zvuku a videa • provádí jednoduchou editaci souboru se zvukem nebo videem	• digitální technologie a možnosti jejich využití v praxi • druhy multimédií a princip jejich uložení v digitální podobě • multimediální přehrávače a aplikace pro editaci multimédií • záznam zvuku nebo videa, zásady práce s videokamerou • jednoduché zpracování zvukového souboru nebo videa na počítači	P 5 Mediální výchova P 5.5 Role médií v moderních dějinách
SEXTA	9. Tvorba a úprava bitmapové grafiky	• získává, upravuje a publikuje fotografie • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru	• bitmapový editor – Zoner Photo Studio nebo podobný • úprava pořízené fotografie, odstranění vad, korekce jasu a kontrastu, úprava histogramu • ořezání a změna velikosti fotografie • efekty, vkládání textu, prokládání fotografií	P 5 Mediální výchova P 5.2 Mediální produkty a jejich významy

SEXTA	10. Pokročilejší tvorba webových stránek, úvod do webových aplikací	• prezentuje informace ve formě WWW stránek za použití kaskádových stylů • vytváří jednoduché webové aplikace	• znát základní strukturu HTML dokumentu a princip značkovacího jazyka • rozpoznat a vybrat parametry základních příkazů jazyka XHTML a CSS pro vlastnosti textu, obrázků, umístění, formátování a chování objektů na stránce • rozumět použití tříd (class) a vazbě vlastností CSS stylů na umístění (oblast) elementu • vložit odkaz, obrázek (ve správné velikosti a ve správném formátu) a tabulku do webové stránky • formulářové prvky WWW stránek	různé předměty – prezentace informací na WWW stránkách P 5 Mediální výchova P 5.3 Uživatelé P 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií
	11. Algoritmizace úloh	• aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	• algoritmus, zápis algoritmu, úvod do programování • tvorba vlastních programů v Kodu Game Lab	
	12. Sítě, Internet, informace, informační etika	• organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití • využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci • využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů • posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací • využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	• globální charakter internetu, multikulturní a jazykové aspekty, služby na internetu • data a informace, relevance, věrohodnost informace, odborná terminologie, informační zdroje, informační procesy, informační systémy • ochrana autorských práv a osobních údajů • typologie sítí, internet, síťové služby a protokoly, přenos dat	P 5 Mediální výchova P 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií P 5.5 Role médií v moderních dějinách

6.11 Psaní na klávesnici

6.11.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Předmět je součástí oblasti Informační a komunikační technologie podle požadavků uvedených v RVP G. Je zaměřen na získání dovednosti psát na klávesnici. Obsahem učiva je zdokonalování techniky psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou, nácvik přesného a rychlého opisu textů psaných strojopisně i rukou. Cílem výuky je, aby žáci zvládli psát rychlostí minimálně 140 čistých úhozů za minutu, znali pravidla správného držení těla a dodržovali při psaní na klávesnici pravidla ergonomie. Správné a rychlé ovládání klávesnice PC patří k základnímu všeobecnému vzdělání. Získáním klávesnicové gramotnosti se výrazně zvýší produktivita a kvalita práce na PC i v ostatních předmětech.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do sexty osmiletého studia s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	-	1	-	-

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená PC a elektrickými psacími stroji. Třída se dělí na skupiny. Vzhledem k tomu, že předmětu je věnována pouze jednogodinová týdenní dotace, zvládnou žáci hmatovou metodou písmena základní, horní a dolní klávesnicové řady. Výuka probíhá postupně po malých krocích. Žáci se učí psát frekvenční metodou, tj. řazením písmen podle frekvence jejich výskytu v kombinaci s hmatovou náročností nácviku písmen. Každý žák postupuje podle vlastního tempa, zdatní žáci nejsou zdržováni pomalým tempem slabších. Významným motivem pro zdokonalení dovednosti psaní na klávesnici je zapojení žáků do školních soutěží.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Žáci si uvědomují své fyzické schopnosti (obratnost prstů, vytrvalost), ale i psychické schopnosti (koncentrace) – průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.
- Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě – kompetence k učení.
- Žáci jsou přizváni k hodnocení prací – učí se kriticky hodnotit svoji práci, hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, z vlastních úspěchů i chyb čerpají poučení pro další práci, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný – kompetence k učení a kompetence sociální.
- Žáci jsou vedeni zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více – kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity – kompetence sociální a komunikativní.
- Žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii) – kompetence komunikativní.
- Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, učí se rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram, ap. – kompetence sociální.
- Při zpracovávání informací a textů jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení.
- Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou.
- Žáci mohou využít psaní na klávesnici pro práci v jiných předmětech i pro svůj další profesní růst – kompetence k podnikavosti.

Vzdělávací oblast: **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Obor vzdělávacích oblastí: **PSANÍ NA KLÁVESNICI**

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
SEXTA	1. Základy práce s počítačem	- osvojí si správné sezení u PC nebo psacího stroje - zná názvy jednotlivých řad klávesnice a má správný prstoklad	- hygiena a bezpečnost při práci s počítačem - ergonomické zásady a ochrana zdraví	
	2. Hmatová metoda	- využívá všech deseti prstů při psaní písmen a nejjednodušších slov, která jsou složena z písmen střední řady klávesnice - zvládá techniku řádkování a rytmičku psaní krátkých slov - ovládá napsat jednoduchá slova a slovní spojení, která jsou složena z písmen ze střední a horní řady klávesnice - zvládne napsat slova, slovní spojení a krátké věty, jež jsou složena z písmen spodní, střední a horní řady klávesnice - zvládne psaní znamének a značek, orientuje se na různých typech klávesnic, zvládne psaní číslic - zvládne psát, aniž by se díval na klávesnici - zvládne opisy textů na přesnost a rychlost - zvládne opisy cizojazyčných textů - dokáže zhodnotit svůj výkon, výpočet procenta chyb	- psaní písmen základní polohy D, F, J, K, A, Ů, L, S - písmena mimo základní polohu G, H - začátek horní řady R, U, I, čárka, - další písmena horní řady P, Q, H, G, - nácvik vět a větných úseků - výpočet procenta chyb - další písmena horní řady E, O, W, Z, T, Ů - opis cizojazyčných textů - písmena dolní řady M, tečka, V, Y, C, N, B, X, pomlčky, - velká písmena - psaní slov, vět a opis textů - číselná řada í, č, á, ř, é, š, ě, ý, ž, - značky, znaménka, číslice	různé předměty – referáty, seminární práce P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti P 1.3 Sociální komunikace Inf – práce s textovým editorem, práce se standardním aplikačním programovým vybavením

6.12 Tělesná výchova

6.12.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází z obsahu RVP G a integruje některé tematické okruhy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet své pohybové schopnosti a dovednosti a korigovat jednostranné zatížení organismu. Žáci si jasně utvářejí vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit.

Časové a organizační vymezení:

Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	2	2	2	2

Pro výuku je každá třída rozdělena na dvě skupiny podle pohlaví, v případě malého počtu žáků ve skupině, může být i skupina koedukovaná. Výuka probíhá v tělocvičně vybavené běžným sportovním náradím a náčiním a ve venkovních sportovních areálech určených zejména pro hry, atletiku, případně v pronajatých specializovaných prostorách.

Předmět Tělesná výchova si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy. Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví.

Skutečné časové rozvržení zůstává na učiteli, který zná dokonale každého žáka i skupinu žáků, může je průběžně sledovat, hodnotit a fundovaně rozhodnout o dalším časovém postupu. Vyučující tělesné výchovy musí ve svém tematickém plánu pro danou skupinu žáků přizpůsobit také učivo i výstupy podle jejich výkonnosti. Pokud žáci nedosahují potřebné pohybové a výkonnostní úrovně v dané pohybové aktivitě, není jim učivo nabízeno a naopak, pokud žáci požadovanou úroveň přesahují, pak je jim nabízeno učivo pro pokročilé, učivo navíc. Pro konkrétního žáka může učitel příslušné učivo ze zdravotních důvodů upravit.

Formy realizace předmětu tělesná výchova jsou: vyučovací hodina, sportovní soutěže, mezitřídní turnaje, kurzy, sportovní hry, besedy a exkurze.

Po dobu studia obsahově doplňují výuku tělesné výchovy tyto projekty:

Lyžařský výcvikový zájezd 1. ročníku (volitelně): sjezdové lyžování a snowboarding

Sportovní kurs 3. ročníku (volitelně): zaměřen na letní sporty

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie, jimiž vyučující rozvíjí a utváří klíčové kompetence svých žáků, odpovídají koncepci školy. Vzhledem k tomu, že na školu přicházejí kvalitní žáci, někdy i s mimořádným nadáním, klademe při výuce důraz na přiměřené postupy, formy i metody a to jak

v rovině vzdělávací, tak i výchovné. Učitel realizuje společné postupy /metody a formy/, které vedou ve vyučovacím předmětu tělesná výchova k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Výuka tělesné výchovy se bezprostředně dotýká všech klíčových kompetencí vzdělávání:

Kompetence k učení - učitel:

- vytváří prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností,
- správnými metodickými postupy v tělesné výchově,
- opakováním naučených pohybových dovedností,
- vede žáky k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti,
- nechá žáky samostatně vybrat vhodné kondiční, posilovací nebo relaxační cviky pro rozcvičení,
- vhodnou motivací představuje žákům tělesnou aktivitu jako prostředek kompenzace psychického zatížení a jako vlastní uspokojení,
- zařazováním vhodných sportovních aktivit posiluje u žáků sebekontrolu a sebeovládání,
- vhodně zvolenou zátěží při cvičeních učí žáky rozpoznat zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity,
- vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu,
- hygiena při tělesné výchově,
- otužování při tělesné výchově a sportovních kurzech,
- dodržování zásad bezpečnosti při cvičení v tělesné výchově,
- vlastním přístupem ke sportovním aktivitám je žákům osobním příkladem.

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- navozuje problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry, řešit herní situace a problémy (např. sestavováním družstev z rozdílně technicky a fyzicky výkonných žáků),
- umožňuje žákům podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí - plánovat, realizovat a hodnotit tyto akce,
- přidělením role rozhodčího učí žáky jednat přiměřeně ve vypjatých situacích,
- přidělením role organizátora učí žáky hájit své stanovisko, vyjádřit svůj názor.

Kompetence komunikativní - učitel:

- dbá na kulturní vyjadřování v hodinách tělesné výchovy,
- učí žáky vyjadřovat se přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně používáním správného názvosloví tělesné výchovy,
- zařazováním mezitřídních i celoškolských soutěží a turnajů podporuje vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků,
- důrazem na dodržování pravidel vede žáky ke hře v duchu „fair – play“.

Kompetence sociální a personální - učitel:

- podporuje sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku,
- při lyžařských kurzech,
- sportovních turnajích a soutěžích,
- v hodinách TV zařazuje cviky, které vedou žáka k vzájemné pomoci - dopomoc a záchrana
- vyžaduje v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti,
- umožní žákům podílet se na vytváření pravidel chování při sportovních činnostech,
- podporuje možnost zapojení i neprůbojných a málo iniciativních žáků a rozvíjí jejich schopnost zastávat různé role (obměňování vedoucích žáků v družstvech),
- učí žáky pracovat v týmech, vnímat své vzájemné odlišnosti jako podmínku úspěšné spolupráce,

- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Kompetence občanské a pracovní - učitel:

- netoleruje v hodině sociálně patologické jevy, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci,
- důsledně dbá na dodržování pravidel chování,
- uplatňuje pozitivní hodnocení a motivaci žáků,
- učí žáky chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích,
- praktickými ukázkami a modelovými situacemi seznamuje žáky s technikou první pomoci,
- vyžaduje vhodné sportovní vybavení pro výuku,
- na konci vyučovací hodiny zařazuje její hodnocení,
- podle možností vede žáky k sebehodnocení,
- vhodnou motivací vede žáky k postupnému pohybovému sebezdokonalování a posiluje jejich sebevědomí,
- dohlíží na to, aby příprava cvičebního nářadí splňovala zásady bezpečnosti, a tím vede žáky k ochraně zdraví,
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitní práci pochvaluje.

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Obor vzdělávacích oblastí: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA – OKTÁVA	Význam pohybu pro zdraví	1. Činnosti ovlivňující zdraví • usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodně a dostupné pohybové aktivity	význam pohybu pro zdraví • tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie • rekreační a výkonnostní sport zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy • význam kondičního cvičení • zdravotní význam správného držení těla, testy individuální pohybový režim • motivační cvičení • relaxační cvičení • posilovací cvičení • cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení • únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení rozcvičení – základní typy organismus a pohybová zátěž • organizace a bezpečnost • způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná 1. pomoc v podmínkách sport. činností	Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo VO Výchova ke zdraví, okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno VO Výchova ke zdraví, okruh Rizika ohrožující zdraví – integrováno P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (průběžně) P 3 Multikulturní výchova P 3.2 Psychosociální aspekty interkulturality (průběžně)

KVINTA – SEPTIMA	KVINTA – OKTÁVA	Péče o sebe sama	• uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu	péče o sebe sama • předcházení zátěžovým situacím, stresům • zvládání zátěžových situací • relaxace • celková péče o zdraví	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (průběžně)
	KVINTA – SEPTIMA	Pohybové hry	2. Pohybové dovednosti • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování • posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové • rozdílů a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	pohybové hry • přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení	Učivo je zařazováno ve všech ročnících s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka zařazeného učiva v jednotlivých ročnících je dána dohodou mezi učitelem a žáky. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou, dívčí skupinu, či koedukovanou skupinu
		Pohybové dovednosti a pohybový výkon		pohybové dovednosti a pohybový výkon • nástupové tvary, přesuny • pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady • způsoby kontroly účinnosti cvičení	
		Pohybové odlišnosti a handicap		pohybové odlišnosti a handicap • věkové, pohlavní, výkonnostní	
		Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou		kondiční a estetické formy cvič. S hudbou • základní taneční kroky (valčík, polka) • aerobik • cvičení se švihadlem • tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohybem rukou	
		Gymnastika		• organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena • technika a dopomoc • názvosloví, kultivace pohybu • akrobacie • kotouly, modifikace, vazby • stoje, vazby • přemet stranou s oddáleným dohmatem • rovnovážné polohy a postoje	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.3 Sociální komunikace (průběžně) P 1.5 Spolupráce a soutěž (průběžně)

KVINTA – SEPTIMA			• kladina • náskoky, seskoky • chůze, poskoky • rovnovážné stoje s pohybem paží • hrazda • náskok do vzporu, zákmihem seskok • sešín • výmyk odrazem jednonož nebo obounož • podmet, toč jízdo vpřed, toč vzad, přešvihy • přeskoky • skoky na trampolínce • šplh na laně a na tyči • kruhy dosažné, doskočné • svis stojmo, vznesmo, vzad a zpět • v hupu, při záhupu seskok, obraty v hupu	
	Atletika		• rychlostní a vytrvalostní běh • štafetový běh • vrh koulí, hod oštěpem • skok vysoký, skok daleký	
	Úpoly		• fair play chování • přiměřenost sebeobrany • přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika • základy sebeobrany • právní aspekt	
	Sportovní hry		• basketbal, fotbal, volejbal, házená, florbal • herní činnosti jednotlivce • herní kombinace • herní systémy • průpravné hry • hra se zjednodušenými pravidly • hry bez zjednodušených pravidel • kondiční trénink • pravidla • vybíjená, badminton, pálkovaná, stolní tenis, ringo ...	

	Bruslení		• jízda vpřed, vzad • překládání vlevo, vpravo, vzad • poskoky, obraty, hry na ledě	
KVINTA	LVK – lyžování, snowboarding		• lyžování • sjezdové • běžecké • snowboarding • jízda na vleku • bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí • první pomoc při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na zimní sporty	LVK – volitelně, žák si volí výuku snowboardingu, sjezdového lyžování, běžeckého lyžování případně jejich kombinaci dle vlastního uvážení
SEPTIMA	Letní sportovní kurz		• turistika a pobyt v přírodě • cykloturistika • vodní turistika • specifika bezpečnosti • adaptace na vodní prostředí • prověrka plavecké zdatnosti, záchrana tonoucího, první pomoc • tradiční a netradiční sporty u moře • zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na letní sporty	Letní sportovní kurz – volitelně
OKTÁVA	Sportovní hry		• kopaná, florbal, volejbal, košíková, házená, míčové hry-mix • herní činnosti jednotlivce • herní kombinace • herní systémy • pravidla • rozhodování	Volitelná sportovní odvětví
	Posilování		• správné držení těla a souměrně estetická postava • zvýšení silových schopností jednotlivých částí těla	

KVINTA – OKTÁVA	Komunikace v TV		• názvosloví, grafická značení • gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary	Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo
	Sportovní výzbroj a výstroj		• účelnost, funkčnost • bezpečnostní prvky • finanční dostupnost a kvalita • příprava a úklid náradí, základní údržba cvičišť	
	Organizace sportovních akcí a pohybových činností			
	Pravidla osvojovaných pohybových činností		• základní pravidla her, soutěží a závodů • fair play jednán • základy měření a evidence, zpracování dat • měření výkonů a pohybových dovedností • vyhodnocení výsledků	
	Olympismus		• historie a současnost • fair play – spolupráce ve sportu • pomoc soupeři a handicapovaným • odmítání podpůrných látek • ochrana přírody • úspěchy našeho sportu • významní sportovci a soutěže	

6.12 Hudební výchova

6.13.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební obor RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků nižšího studia s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	2	2	-	-

Žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orffovým instrumentárem, audio-vizuální technikou a aula.

Výhledově budou žáci moci navštěvovat nepovinný předmět Sborový zpěv a Instrumentální soubor. Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu,
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společnostem,
- chápal význam hudby v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel organizuje návštěvy výstav, koncertů a divadelních představení podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům a formuje jejich vztah k hudbě, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Roč.	Téma	Výstup Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA – SEXTA	Umělecký proces a jeho vývoj – téma prolíná celým učivem HV	• vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku obecného vkusu“ a „estetických norem“ • vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	• umělecký proces a realita • chápání uměleckého procesu • znakové systémy jednotlivých druhů umění • historické proměny pojetí uměleckého procesu • prezentace uměleckého díla • role subjektu v uměleckém procesu • smyslové vnímání a jeho rozvoj • interpretace a recepce uměleckého díla • tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta • úloha komunikace v uměleckém procesu • umění ve společnosti • role umělce • proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků • publikum a jeho role • nové technologie a jejich vliv na umělecký proces • subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty • společensky uznávané	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž – prolíná celým studiem

KVINTA		• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas (na základě hudebních schopností a dovedností a rozložení hlasů ve třídě) • reprodukuje zpívaný (hraný) vzor na základě svých individuálních schopností a dovedností • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individuálních schopností a dovedností • vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1 – 8 • rytmitizuje jednoduché texty • tvoří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje • používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře	• hlasová výchova • správné dýchání • hlasová hygiena • rozezpívání • správné tvoření tónů • artikulace • hlavový tón • zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní, trojhlas • intonace • zpěv hudebních motivů • imitace • intonační výcvik	P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.3. Sociální komunikace P 1.5. Spolupráce a soutěž P 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P 2.4 Žijeme v Evropě P 3 Multikulturní výchova P 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů P 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí P 5 Mediální výchova P 5.1 Média a mediální produkce – prolínají celým studiem HV Bi, Č, TV, Z
			• zhudebnění přísloví, pořekadel, vlastního textu • vytvoření vlastních drobných skladeb • intervaly • opěrné písně • základ harmonie (T, D, S) • rytmický výcvik • hra na tělo • Orffův instrumentář • rytmitizace textů a písní rytmickými nástroji	

KVINTA		• užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb	• hra na hudební nástroje • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • nauka o hudebních nástrojích • partitura • vývoj notace	
		• reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím	• tanec • pohyb na hudbu • dobové tance • lidové a umělé tance • reprodukce pohybů	TV, D, Z
		• vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby • rozpoznává hudebně výrazové prostředky použité ve skladbě • uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	• hudební myšlení v období rytmicko-mono-melodickém (starověk) • polymelodickém (středověk – renesance) • melodicko-harmonickém (baroko) • rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina; hudební formy: organum, kánon, moteto, mše, madrigal	Č, D, VV
		• popisuje a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla • vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	• tvůrce hudby a interpret • tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, raný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova a jejich služba idejím, nizozemští skladatelé a přísná imitace, Palestrina,	Č, D, VV, Z
			Lasso; čeští skladatelé – Vodňanský, Kryštof Harant, Adam Michna, B. M. Černohorský; dále pak např. Bach, Mozart, Chopin, Schumann, Liszt	
		• orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách • rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků na základě historických, společenských a kulturních kontextů • popisuje podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	• periodizace hudebního vývoje • hudba vokální a instrumentální • hudební formy • charakteristické znaky slohů	Č, D, VV, Z

KVINTA			• hledisko historické a kulturní • hudba česká a světová • pravěk • starověk • ars antiqua • ars nova • renesance a humanismus • baroko	
		• odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce • rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	• hudební žánry • muzikál • šanson • šantán • kabaret • revue • jazz, swing • trampská píseň	Č, D, Z
		• interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností • vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	• estetická a umělecká hodnota hudebního díla • komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl	D
		• přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje • uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě • vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	• populární hudba • jazz- konce 19. stol. • 20. léta • 30. léta – swing • 40. léta – blues, country and western, pěvecké hvězdy • 50. léta – rock and roll • hudba jako kulturní statek a jako zboží • hudební průmysl • hudba a její využití v běžném životě	Č, D

SEXTA		• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, • provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individuálních. schopností a dovedností • zpívá z not v rozsahu 1 – 5 v daných tóninách • vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem	• akustika • hlasové ústrojí • sluchové ústrojí • tvorba tónu • vyrovnávání vokálů • hlasové rejstříky • hlavový tón • zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé	F, Bi, Č, TV
			• úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas • individuální tvorba • melodie rytmitizuje, podkládá textem a zapisuje do not • intervaly • opěrné písně • harmonické cítění • rytmický výcvik • hra na tělo • Orffův instrumentář • vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický zápis	
		• využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista)	• hra na hudební nástroje • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • improvizace, stylizace • partitura • nástroje symfonického orchestru • orientace v notovém zápise • moderní hudební nástroje	
		• pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	• taneční hudba • techno, disco, hip hop, reggae, house...	TV

SEXTA		• vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby • rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě • uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	• hudební myšlení v období melodicko-harmonickém (klasicismus, romantismus, impresionismus) • sonické období (hudba 20. stol.) • rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy	Č, D, VV
		• popisuje a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	• tvůrce hudby a interpret • tvůrce a interpret jako jedna osoba • divadla malých forem • britský rock • folk music • folkrock • underground • Big Beat u nás	Č, D
		• orientuje se ve vývoji hudebního umění • uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách • rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků na základě historických, společenských a kulturních kontextů • popisuje podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	• periodizace hudebního vývoje • hudba vokální a instrumentální • hudební formy • charakteristické znaky slohů • hledisko historické a kulturní • hudba česká a světová • baroko • rokoko • klasicismus • romantismus – impresionismus • další směry 20. století	Č, D, VV
		• odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce • rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	• hudební styly a žánry, funkce hudby • hudba a její využití v běžném životě • hudba jako kulturní statek a jako zboží • hudební průmysl • hudba vážná a populární	D
		• interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností • vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	• estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20. stol. • pojem kýč • hudba jako zboží • pojem komerce • hudba na objednávku • kvalita uměleckého díla	

SEXTA		• přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby • uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	• bludiště stylů ve 20. století • využití hudby • muzikály • festivaly • divadla • nahrávací studia, CD, DVD • masová média, reklama, znělka • moderní populární hudba 70. a 80. let u nás i ve světě • hard rock • heavy metal • art rock • pop rock • disco • punk a nová vlna • nový romantismus a neorock • střední proud • protestsongy • neonacistické metalové kapely	Č, D
-------	--	--	---	------

6.15 Výtvarná výchova

6.15.1 Charakteristika předmětu

Osmileté studium – vyšší stupeň

Obsahové vymezení

Realizuje vzdělávací oblast Umění a kultura, obsah vzdělávacího oboru Výtvarný obor RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do všech ročníků nižšího studia s hodinovou dotací dle následující tabulky:

ročník	kvinta	sexta	septima	oktáva
hodinová dotace	2	2	-	-

Žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená učebními pomůckami.

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl. Očekávaným výstupem a cílem předmětu je rozvoj tvořivosti žáka v praktických činnostech, kultivace jeho estetického cítění a seznámení se s kulturními hodnotami minulosti i současnosti v architektuře, malířství, sochařství a užitém umění. Prostřednictvím těchto činností formuje žák své postoje a názory, získává praktické dovednosti v oboru, pochopí význam a hodnoty výtvarné kultury pro život člověka ve vztahu ke společenským změnám, aplikuje své poznatky a dovednosti v každodenním životě, vytváří kolem sebe esteticky působivé prostředí a utváří svůj životní styl.

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole
- se v rámci svých možností snažil vyjadřovat výtvarnými prostředky
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků a podílí se tak na rozvoji jejich kulturního rozhledu – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

Vzdělávací oblast: **UMĚNÍ A KULTURA**

Obor vzdělávacích oblastí: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Roč.	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
KVINTA – SEXTA		Žák:		
		- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční - objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku - popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění - vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Umělecký proces a jeho vývoj - umělecký proces a realita - chápání uměleckého procesu - znakové systémy jednotlivých druhů umění - historické proměny pojetí uměleckého procesu - prezentace uměleckého díla Role subjektu v uměleckém procesu - smyslové vnímání a jeho rozvoj - interpretace a recepce uměleckého díla - tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta Úloha komunikace v uměleckém procesu - umění ve společnosti - role umělce - proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků - publikum a jeho role - nové technologie a jejich vliv na umělecký proces - subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané	Téma prolíná celým učivem v kvintě a sextě P 1 Osobnostní a sociální výchova P 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (průběžně) P 1.3 Sociální komunikace P 1.5 Spolupráce a soutěž – prolíná celým studiem na vyšším stupni P 3 Multikulturní výchova P 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů (průběžně)

KVINTA		• vědomě nově uplatňuje prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	• experiment z hlediska inovace prostředků • analýza vizuálně obrazových systémů • klasické postupy jednotlivých výtvarných disciplín • Dějiny umění • úvod do dějin umění • pravěké umění	Ch, D
		• identifikuje charakteristické prostředky	• možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření • technologické postupy tvorby • egyptské umění • Mezopotámie	D
		• obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace	• člověk a prostředí • architektura a její vliv na člověka v proměnách času • umění antického Řecka	Č, D
		• interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta	• výtvarné techniky • nová média • počátky křesťanského umění	HV, Inf, D
		• uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační	• proměny života • osobnost, vztahy • vnitřní krajina • studie, inspirace přírodními motivy • románský sloh	Bi, D
		• na příkladech uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	• diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek • vizuální kultury • individuální, kolektivní projev • práce ve skupině • akční tvorba • gotické umění	D

KVINTA		na příkladech uvede vliv společenských proměn na interpretaci obsahu díla a jeho účinku v procesu komunikace	- transformace hodnot a její odraz v umění - světonázorové, náboženské, filosofické zázemí historických slohů - renesanční umění	D
		pojmenuje účinky obrazných vyjádření na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje za účelem rozšíření	- práce s materiály - kompozice, barva - tvar, linie, bod - kontrast, rytmus, plocha - inspirace hudbou - práce v exteriéru - baroko	M, F, Ch, D
		při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	- osobní značka, znak, - subjektivní vyjádření, introspekce - klasicismus, empír	D O zařazení učiva do ročníku rozhoduje učitel po dohodě s žáky s přihlédnutím k jejich individuálním schopnostem a dovednostem
SEXTA		aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	- komunikace, hra s formou - gestická malba - haptická projekce - romantismus	TV, D
		- samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky - nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	- dlouhodobý projekt - možnost seberealizace a sebevyjádření - generace ND - realismus	HV, D
		využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	- seznámení s novými médii a technikami - impresionismus - postimpresionismus	D

SEXTA		• charakterizuje obsahové souvislosti vlastních práce a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	• výtvarné techniky-grafika, malba • základy fotografie • prostorová tvorba • umění konce a poč.20. století • symbolismus secese	Č, Ch, D
		• své poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	• vliv reklamy, • film, fotografie • street art • užitá grafika, design • masovost a autenticita projevu • fauvismus, expresionismus, futurismus, kubismus	D
		• na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká díla působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	• moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace • archetypální souznění různých kultur • tradice, zvyky, folklór • klasická a nová média v proměnách času • dadaismus, surrealismus	D
		• vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	• proměnlivost obrazu v čase • návštěvy galerií • interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření • reflexe vývoje umění v současné společnosti • nefigurativní – abstraktní - umění	D
		• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti	• seznámení se současnými výtvarnými tendencemi • body-art • land-art • konceptuální umění • moderní umění po 2. světové válce	Z, TV, D
		• na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší okolnosti vzniku uměleckých děl	• vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků • současné výstavy v kontextu	D

SEXTA			společenského dění • hyperrealismus, konceptuální umění	
		• objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	• citace, parafráze, narážka, • humor ve výtvarném umění, • autenticita projevu a vyprázdňenost forem • seznámení s umělecko-historickými památkami v nejbližším okolí • osobnosti českého umění	Č, Z, D

7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

7.1 Pravidla pro hodnocení

Hodnocení a klasifikace žáků jsou zpracována na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a Vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.

Žák je hodnocen podle klasifikačního řádu, který byl vypracován jako součást ŠVP.

7.1.1 Obecné zásady hodnocení

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost, individuální přístup a pedagogický takt
- vedeme žáky k sebehodnocení
- žák má právo vědět, podle jakých kritérií bude hodnocen
- při zkoušení používáme metody, které respektují individuální možnosti žáka
- klasifikujeme pouze probrané a procvičené učivo
- zkoušení je prováděno před kolektivem třídy, učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, činností a výtvorů, součástí hodnocení by měl být i návod, jak má žák postupovat, aby nedostatky odstranil
- po ústním, pohybovém nebo praktickém ověření schopností a dovedností oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě
- výsledky hodnocení písemných prací, grafických prací, projektů a prezentací oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů
- všechny testy, písemné práce, seminární práce a laboratorní protokoly musí být po opravě žákům navraceny, pouze čtvrtletní práce z českého jazyka, matematiky a cizích jazyků se uchovávají po celou dobu studia u jeho učitele
- učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, žákům, rodičům nebo zákonnému zástupci žáka a to zejména prostřednictvím zápisů na web rodiče, komplexní informace o prospěchu a chování jsou zákonným zástupcům předávány převážně na třídních schůzkách, údaje jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně
- souhrnné písemné práce většího rozsahu (nad 35 minut) zapisují vyučující s předstihem do třídní knihy, v jednom dni mohou žáci konat maximálně dvě zkoušky uvedeného charakteru
- v případě nepřítomnosti žáka při ověřování znalostí, schopností a dovedností je zcela na rozhodnutí učitele, zda poskytne žákovi náhradní termín
- pokud žák neodevzdá zadanou práci v určeném termínu, je hodnocena nedostatečně, učitel dbá na přiměřený počet hodnocení, který závisí na počtu hodin a povaze příslušného předmětu, minimální počet známek za klasifikační období při jednohodinové dotaci jsou 2, při dvouhodinové dotaci 3, při tříhodinové a vyšší 5. Tento počet je minimální pro daný předmět, ale nemusí být dostačujícím pro klasifikaci žáka
- v předmětech, kde je účast žáka nižší než 75 %, může vyučující stanovit vykonání komisionální zkoušky za příslušné období
- při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, kterých žák dosáhl za celé klasifikační období, přihlíží se přitom k systematickosti v práci žáka, stupeň prospěchu nemusí být aritmetickým průměrem známek za příslušné klasifikační období
- klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu, při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech,

apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn, žák se znovu nepřezkoušuje

- případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě
- vyučující dodržuje zásady pedagogického taktu zejména:
 - nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
 - je si vědom toho, že účelem zkoušení není jen nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale především zhodnotit získané a prokázané dovednosti, chyby jsou motivací naučit se to lépe
 - známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení chování žáka
 - v případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování je nutné předem sdělit, jakým způsobem má být nastudována a jakou formou bude ověřována, tento způsob může být použit pouze jako doplňková forma výuky
 - při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici

7.1.2 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získávají vyučující zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové..), didaktickými testy
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
- analýzou výsledků různých činností žáka
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky, zejména u žáka s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami
- třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

7.2 Způsoby hodnocení

Hodnocení je prováděno klasifikací, při které se užívá pět klasifikačních stupňů.

7.2.1 Klasifikace v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

7.2.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

7.2.3 Hodnocení a klasifikace žáka se specifickými vzdělávacími potřebami

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru jeho postižení. Klasifikace těchto žáků se řídí platným metodickým pokynem MŠMT. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. Žákům, u nichž jsou diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby, je nezbytné po celou dobu školní docházky věnovat speciální pozornost a péči.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Při uplatňování všech těchto možností je potřeba postupovat velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména pak informací z odborných vyšetření. Je třeba podporovat žákovy možnosti být úspěšný.

7.2.4 Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními učiteli, kteří ve třídě učí, a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Možnost podávat návrhy na pedagogické radě mají i ostatní vyučující. Kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel chování a povinností stanovených školním řádem, dodržování zásad BOZP a dodržování obecně platných právních norem. Míru závažnosti přestupku určí pedagogická rada s ohledem na věk žáka, na jeho rozumové schopnosti a na míru závažnosti následků. K uděleným opatřením k posílení kázně (výchovná opatření) se přihlíží pouze tehdy, byla-li tato opatření neúčinná.

Při neomluvené absenci posoudí pedagogická rada důvody nepřítomnosti žáka a na základě toho stanoví výchovné opatření nebo klasifikaci chování. V případě, že se nevyskytnou „polehčující“ okolnosti se bude postupovat takto:

- do 10 neomluvených hodin (včetně) bude udělena důtka ředitele školy
- do 20 neomluvených hodin (včetně) bude chování klasifikováno stupněm 2 – uspokojivé
- nad 20 neomluvených hodin bude chování klasifikováno stupněm 3 – neuspokojivé

Každá neomluvená absence se projedná se zákonnými zástupci ve výchovné komisi. Za jeden přestupek může být žákovi uděleno pouze jedno výchovné opatření.

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští pouze ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo pravidlům vymezeným ve školním řádu nebo se opakovaně, přes důtku třídního učitele či ředitele školy dopouští méně závažných přestupků. Opakovaně narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Stupeň se udělí žákovi vždy, jestliže:

- opakovaně, přes prokazatelné upozornění, používá ve škole a na akcích školy vulgární a rasistické výrazy nebo symboly
- dostavil se do školy nebo na akci školy pod vlivem alkoholu nebo návykových látek
- v klasifikačním období zameškal vlastním zaviněním neomluveně 11 až 20 vyučovacích hodin.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy opakovaně dopouští dalších přestupků. Stupeň se udělí žákovi vždy, jestliže:

- byl přistižen při požívání alkoholu, požívání jiných toxických a návykových látek ve škole, v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou
- žákovi byla prokázána krádež ve škole nebo na akci školy
- fyzicky napadl spolužáka a způsobil mu zranění
- prokazatelně se dopustil šikany vůči spolužákovi
- v klasifikačním období zameškal neomluveně 21 a více vyučovacích hodin
- fyzicky nebo hrubým slovním způsobem napadl zaměstnance školy

7.2.5 Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

- prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný.

- neprospěl(a)

Žák neprospěl, je -li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný.

7.2.6 Výchovní opatření

V souladu s ustanovením § 31 odst.1) zákona č. 561/2004 Sb., výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

Pochvaly

Pochvala ředitele školy – ředitel může žákovi na návrh školské rady, obce či krajského úřadu po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy. Písemná pochvala se uděluje na zvláštním formuláři školy nebo na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno. Zaznamená se do třídního výkazu a školní matriky.

Pochvala třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi udělit pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Pochvala se uděluje na zvláštním formuláři školy, zaznamená do třídního výkazu a školní matriky, na vysvědčení se neuvádí.

Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Kázeňská opatření

Napomenutí třídního učitele – ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí. O udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně rodiče zápisem do žákovské knížky.

Důtka třídního učitele – ukládá třídní učitel za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti. Důtku uděluje třídní učitel kdykoli v průběhu klasifikačního období. O udělení důtky uvědomí třídní učitel prokazatelně rodiče zápisem do žákovské knížky nebo na zvláštním formuláři školy. Třídní učitel informuje ředitele školy o udělení důtky třídního učitele bezprostředně po jejím udělení.

Důtka ředitele školy – ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení školního řádu – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence do 10 hodin, za nevhodné chování vůči spolužákům i dospělým, za opakované přestupky proti těm ustanovením školního řádu, za které již byla žákovi udělena důtka třídního učitele.

Třídní učitel nebo ředitel školy neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy .

7.3 Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka

tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

7.4 Dodatečná zkouška

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního nebo druhého pololetí
- který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu ve srovnání s ostatními žáky dostatečný počet známek z důvodů vysoké absence

Dodatečnou zkoušku může žák konat, jestliže jeho účast v daném předmětu v daném klasifikačním období klesne pod 75 % .

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

Návrh na dodatečnou zkoušku podává pedagogické radě vyučující daného předmětu.

7.5 Přezkoumání výsledků hodnocení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka. Komisi jmenuje ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy nebo jím pověřený pracovník školy, v případě, že je ředitel školy vyučujícím daného předmětu, jiný pracovník školy jmenovaný krajským úřadem
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, kde je žák zařazen nebo jiný vyučující daného předmětu
- přisedící učitel, kterým je jiný učitel daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním a vyjádří se stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí prokazatelným způsobem výsledek přezkoušení žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci klasifikačního období se vydá žákovi nové vysvědčení (popřípadě výpis vysvědčení).

O přezkoušení se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace školy, protokol podepíší všichni členové komise. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy s vyučujícím daného předmětu v souladu se ŠVP. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonání opravné zkoušky.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30 odst. 2 školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.

7.6 Opravná zkouška

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečný nejvýše ve dvou předmětech. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu, jmenuje komisi krajský úřad. Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák z vážných důvodů v tomto termínu nemůže ke zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídního učitele vyučující daného předmětu. Třídní učitel prokazatelně uvědomí zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka o termínu konání opravné zkoušky, popřípadě termínu konzultace. Žák, který se bez vážných důvodů a bez písemné omluvy nedostaví k vykonání opravné zkoušky ve stanoveném termínu, je z daného předmětu klasifikován stupněm prospěchu nedostatečný.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace školy, protokol podepíší všichni členové komise. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

7.7 Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého klasifikačního období prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů z nichž byl uvolněn.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

7.8 Autoevaluace

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

7.8.1 Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

7.8.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

7.8.3 Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči a žáky
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace
- výroční zprávy organizací a institucí

7.8.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek školního roku)
- dovednostní testy žáků – Kalibro, ČŠI, Cermat nebo SCIO (jednou za rok podle nabídky)
- mapa školy (dle potřeby)
- srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)
- dotazníky na klima školy (1x za 3 roky)
- zhodnocení školního roku (1x za rok pedagogická rada)
- výroční zpráva SR (1x za rok)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady.